

ВОДИЧ
КРОЗ
СТЕЧАЈ

ВОДИЧ КРОЗ СТЕЧАЈ

Водич кроз стечај

Аутори: Милош Веселиновић и Петар Учајев

Урадници: Иван Златић и Ноа Треистер

Прелом и илустрације: Вахида Рамујкић

Лектура: Иван Велисављевић

Издавач: Учитељ незналица и његови комитети

Штампа: СРЗ Студент

Београд, 2015

Тираж: 1000

Захваљујемо се свим радницима и радничким групама које су својим искуством допринеле реализацији овог водича.

UČITELJ
NEZNALICA
I NJEGOVI KOMITETI

Подршку су пружили: Фонд за отворено друштво, Србија и Амбасада Краљевине Норвешке

FOND ZA OTVORENO DRUŠTVO, SRBIJA
FUND FOR AN OPEN SOCIETY, SERBIA

NORWEGIAN EMBASSY

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

347.736

ВЕСЕЛИНОВИЋ, Милош, 1982-
Водич кроз стечај / [Милош Веселиновић и Петар Учајев]. - Београд :
Учитељ незналица и његови комитети, 2015 (Београд : Студент). - 61 стр. :
илустр. ; 25 cm

Подаци о ауторима преузети из колофона. - Тираж 1.000.

ISBN 978-86-80362-00-7

1. Учајев, Петар, 1981- [аутор]

а) Стечај

COBISS.SR-ID 217003532

Драги читаоче, ми смо Коле и Драгица.

Као и ви, радили смо у предузећу које је завршило у стечају. Стечај је за нас представљао нешто далеко и непознато, нисмо знали кога да питамо нити како да остваримо своја права. На следећим странама покушаћемо да вам пренесемо све што смо научили током пет година колико је стечај трајао у нашем предузећу. Покушаћемо да вам објаснимо која права имате и како да их заштитите.

Пре него што пређемо на појединости имамо три начелна савета за све раднике у стечају:

- Увек и на сваком кораку водите рачуна о роковима!
- Прихватите од самог почетка да се у стечају мењају позиције СВИХ актера у предузећу: и радника, и власника, и поверилаца. Они које сте претходно доживљавали као супротну страну (на пример повериоци који су тражили стечај вашег предузећа), у стечају могу постати ваши савезници (на пример у реорганизацији и опстанку предузећа).
- Удружујте се! Користите структуре и институције које сте имали пре стечаја (синдикате, удружења акционара...), делујте заједнички кроз скупштину акционара. Стечај је довољно тежак ударац сам по себи, немојте га још више отежавати тиме што ћете кроз њега пролазити сами.

Срећно!!!

ПРОЦЕДУРА

У овом одељку упознаћемо вас са процедуром стечаја, пријавом потраживања, начином исплате дуговања, односно о свим појмовима које треба да познајете како бисте ефикасно остваривали права која имате као стечајни поверилац.

Ко учествује у стечају?

- **Стечајни поверилац**
- **Разлучни поверилац**
- **Излучни поверилац**

Ко је стечајни поверилац?

Стечајни поверилац је оно лице према коме предузеће има дуговање на дан покретања стечајног поступка.

Пример: Предузеће се бавило производњом шлемова и панцирних прслука за потребе војске. Како је власник предузећа услед сумње да се бавио незаконитим пословима ухапшен, предузеће је запало у дугове и покренут је стечајни поступак. Радницима нису исплаћиване плате нити је добављачима плаћана роба. У овом примеру и радници и добављачи су стечајни повериоци. Постоје разлике у начину исплаћивања дугова према радницима и добављачима, погледај “Исплатни редови” стр.8 и 9.

Ко је разлучни поверилац?

Разлучни поверилац је оно лице које на имовини стечајног дужника има заложно право (хипотека итд). Дуговања према разлучним повериоцима се намирују према посебним правилима, односно, из вредности остварене продајом имовине на којој имају заложно право, прво се исплаћују разлучни повериоци, а ако преостане средстава тек онда остали повериоци.

Пример: Предузеће се бавило узгојем јунади. Како би набавило силажу за јунад узело је краткорочни кредит од банке “СуперХИК” Банка АД Београд у износу од 100.000 евра, за обезбеђење овог кредита предузеће је банци “СуперХИК” АД Београд дало хипотеку на штале површине 1235 м², уписане у лист непокретности бр. 325/4 КО Пудари. Како је због пада цена јунећег меса предузеће запало у дугове које

АКО СУ ВАМ ОСТАЛЕ СТВАРИ У ПРЕДУЗЕЋУ, ОДМАХ ПОДНЕСИТЕ ЗАХТЕВ СУДУ ДА ВАМ СЕ ВРАТЕ!!!

није могло да измири, убрзо је покренут стечајни поступак. Банка “СуперХИК” АД Београд је у овом случају разлучни поверилац. Када штала буде продата од цене остварене продајом прво ће се исплатити банка. У случају када би штала била продата за 120.000 евра, банци би било исплаћено 100.000 евра а преосталих 20.000 евра било би распоређено стечајним повериоцима.

Ко је излучни поверилац?

Излучни поверилац је оно лице које је власник неке ствари која се на дан покретања стечаја нашла у предузећу.

Пример: Предузеће се бавило производњом металних рамова. Како се покварио последњи до тада исправан апарат за заваривање, један од радника је донео у предузеће свој апарат за заваривање како би завршили посао на коме су радили. Како посао на дан покретања стечаја није био завршен, апарат за заваривање се нашао у хали предузећа. Дакле, радник који је у предузеће донео апарат за заваривање по овом питању јавиће се као излучни поверилац. Он ће поднети захтев суду да му се тај апарат врати јер не припада предузећу.

Шта је то стечај?

- **Стечај** је начин намирења потраживања (дугова) које повериоци имају према правним лицима.
- Стечај се спроводи банкротством или реорганизацијом.
- Уколико се стечај спроводи банкротством долази до продаје целокупне имовине и исплате дугова, након чега предузеће престаје да постоји.
- Уколико се стечај спроводи реорганизацијом, усвајањем плана реорганизације предузеће наставља да послује.

Зашто стечај?

Стечај се покреће по предлогу поверилаца предузећа, или по предлогу руководства односно по предлогу власника предузећа и то: уколико

је предузеће презадужено, уколико је блокиран рачун предузећа или уколико није поступало по усвојеном плану реорганизације.

Након продаје имовине предузећа, по ком редоследу се измирују дуговања?

Пре свих осталих се исплаћују трошкови стечајног поступка као што су: награда за рад стечајног управника, трошкови зарада оних који раде у предузећу током стечајног поступка, судски трошкови (таксе за тужбе, предлоге за извршење које подноси стечајни управник), трошкови обезбеђења имовине, одржавања објеката и слично.

Стечајни повериоци се деле у **четири реда**.

Најпре се исплаћују повериоци првог реда, након тога другог па све до четвртог.

Ко спада у први ред?

1. Радници за износе неисплаћених нето зарада у износу минималних зарада (минималац) за последњих годину дана пре отварања стечајног поступка са припадајућом каматом.
2. Доприноси за ПИО за последње две године пре отварања стечајног поступка обрачунате у складу са најнижом основицом (минималцем).

Питања и одговори

*Поштовани,
Радио сам на радном месту возача Е категорије у предузећу “Муња Шранс” доо Београд. Плаћа ми је износила 45.000 динара. Предузеће ми није исплаћивало плаће последње 3 године пре него што је отворен стечај, иакође ми није исплаћивало ни дневнице за службена путовања. Морам да најоменем да ми недостаје ипачно 3 године стажа за пензију. Да ли све што ми предузеће дужује сада у први исплатни ред и да ли ће ми исплатити све доприносе?*

*Поштовани,
У први исплатни ред не сада све што вам предузеће дужује. У првом*

исплатном реду вам припада 12 минималних зарада као и камата од дана доспеће до дана отварања стечајног поступка. Под претпоставком да је минимална зарада током свих 12 месеци износила 20.000 динара, вама припада износ од 240.000 динара као и камата за овај период. Такође, пореској управи ће у првом исплатном реду бити исплаћени доприноси, али не за износ ваше зараде већ за износ минималне зараде за две године. Док ће вам у трећем исплатном реду бити исплаћена разлика, дакле 12 месеци помножено са 25.000 динара (45.000, колико је износила ваша плаћа – 20.000, износ минималне зараде који је признао у првом реду) и износ од 24 X 45.000 динара (износ који није обухваћен у првом исплатном реду), што у нашем примеру представља разлику између ваше зараде и износа зараде који вам је признао у првом исплатном реду, што износи 1.125.000 динара. Поред овог износа на име неизмирених доприноса биће исплаћена и разлика између доприноса признао у првом исплатном реду и доприноса обрачунао на вашу зарату, као и износ дневница за службено путовање.

Ко спада у други ред?

У други исплатни ред спадају потраживања по основу свих јавних прихода (пореза) који су доспели у последња три месеца, осим доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених.

Пример: Предузеће се бавило складиштењем и трговином меркантилном пшеницом. Непосредно пре отварања стечаја продало је 100 тона меркантилне пшенице по ком основу је требало да исплати 500.000 динара на име ПДВ-а. Како је рачун предузећа био у блокади предузеће није платило пореску обавезу по овом основу. У овом случају за ово потраживање надлежна пореска управа спада у други исплатни ред.

Ко спада у трећи ред?

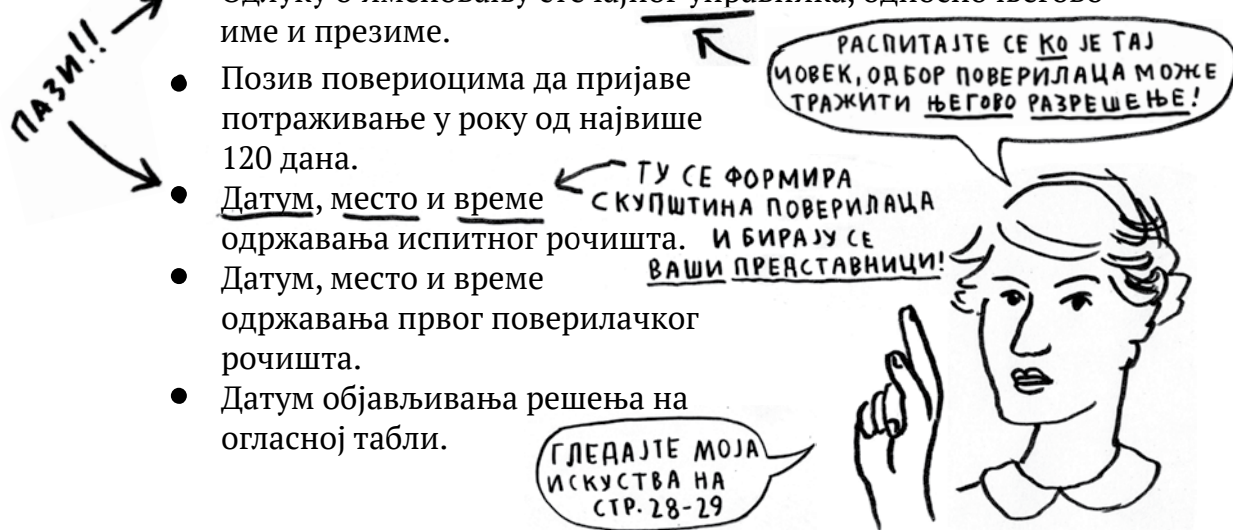
У трећи исплатни ред спадају потраживања свих осталих поверилаца: добављача, банака, јавних предузећа, односно свих оних према којима предузеће има дуговања. У овај исплатни ред спадају и потраживања

радника која се не налазе у првом исплатном реду. Дакле, то су зараде за износ који прелази минимални износ зараде за последњих годину дана пре отварања стечаја (који спада у први исплатни ред).

Шта је то Решење о отварању стечајног поступка и шта садржи?

Решење о отварању стечајног поступка поред означања суда који је донео решење као и података о предузећу над којим је отворен стечај садржи:

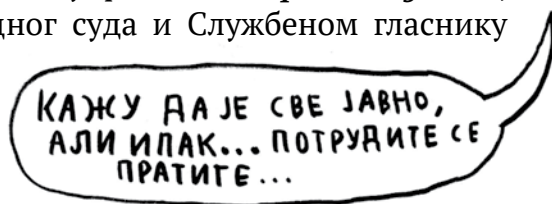
- Одлуку о именовану стечајног управника, односно његово име и презиме.
- Позив повериоцима да пријаве потраживање у року од највише 120 дана.
- Датум, место и време одржавања испитног рочишта. И БИРАЈУ СЕ ВАШИ ПРЕДСТАВНИЦИ!
- Датум, место и време одржавања првог поверилачког рочишта.
- Датум објављивања решења на огласној табли.

Поред наведеног у горњем десном углу решења налази се број решења, такозвани СТ број. Убудуће, када се будете обраћали суду наводићете овај број како би суд знао тачно о ком предмету се ради.

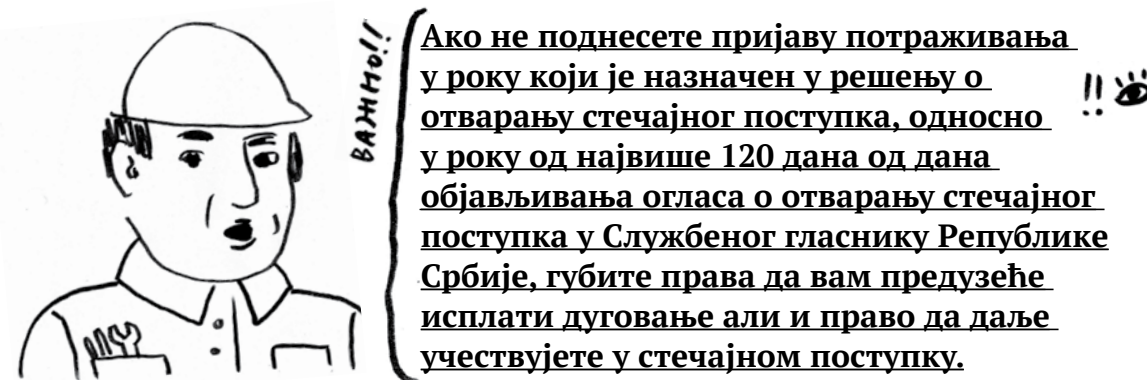
Где могу да видим Решење?

Решење о отварању стечајног поступка се објављује на интернет страници Агенције за привредне регистре (АПР), <http://www.apr.gov.rs/>, Агенције за лиценцирање стечајних управника <http://alsu.gov.rs/>, **огласној табли** надлежног привредног суда и Службеном гласнику Републике Србије.

Како да пријавим потраживање?

Дошли смо до првог места када морате предузети одређене радње у стечајном поступку како бисте остварили ваша права.

У наставку објаснићемо вам шта је то пријава потраживања, како се подноси, шта све мора да садржи. На крају се налази пример пријаве потраживања као и образац који можете исцелити из овог приручника и користити да суду поднесете вашу пријаву потраживања.

Решењем о отварању стечајног поступка стечајни судија дефинише рок у коме се позивају повериоци да пријаве своја потраживања. Обично наводи рок од 60 или 90 дана од дана објаве огласа о отварању стечаја у „Службеном гласнику Републике Србије“. Законски рок (члан 111. став 6) је најкасније у року од 120 дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Било да је у питању радник као стечајни или **разлучни поверилац** (види *стр. 6*), комерцијални поверилац или неки други, Законом је дефинисан и начин пријављивања потраживања повериоца стечајном суду – Члан 111:

У пријави се нарочито мора назначити:

1. Назив, односно име и седиште, односно пребивалиште повериоца са контакт адресом;
2. Матични број правног лица, односно јединствени матични број грађана за физичка лица;
3. Број пословног или текућег рачуна;
4. Правни основ потраживања;
5. Износ потраживања и то посебно износ главног потраживања, а посебно износ камате;

6. Ствар на којој је поверилац стекао различно право, уколико се ради о обезбеђеном потраживању, и износ његовог потраживања који није обезбеђен, ако његовог потраживања није у целини обезбеђено;
7. Одређени захтев поверилаца, сходно одредбама о садржини тужбе закона којим се уређује парнични поступак.
  - Ако су потраживања у иностраној валути, пријављују се у валути потраживања.
  - Ако се о потраживању води парница, у пријави се наводи суд пред којим тече поступак са ознаком списка.

Приликом пријаве потраживања постоји универзални образац пријаве потраживања.

ПРИЈАВА ПОТРАЖИВАЊА

Привредни суд у _____

_____
Назив стечајног дужника

_____
Број предмета

_____ (Име стечајног повериоца)
 _____ (Адреса стечајног повериоца)

телефон: _____ Е-mail: _____
 факс: _____

Основ потраживања:

Продата роба
 Извршене услуге
 Зарада
 Зајам
 Порез
 Друго (кратак опис)

главни дуг

+

камата

+

остали трошкови

=

УКУПНО

_____
 (У складу са чланом 85. Закона о стечају камату обрачунавати до датума **отварања стечајног поступка**. Ако после измирења свих осталих потраживања постоје расположива средства за исплату, стечајни судија може одобрити обрачунавање и плаћање камате и после отварања стечајног поступка).

Исплатни ред потраживања: сва потраживања су према Закону о стечају класификована у један од следећих исплатних редова: (1) Обезбеђено потраживање; (2) Приоритетно потраживање; (3) Необезбеђено потраживање. **Примедба: Могуће је да потраживање спада делимично у један, а делимично у други исплатни ред. Обележити квадрате поред одговарајућих исплатних редова који најближе описују ваше потраживање. Обавезно навести износ потраживања.**

<p><u>Исплатни ред потраживања:</u></p> <p>☐ ОБЕЗБЕЂЕНО ПОТРАЖИВАЊЕ (Разлучно право) Износ: _____</p> <p>☐ непокретности (приложити доказ) ☐ покретне ствари (приложити доказ)</p> <p>Кратак опис: _____</p>	<p>☐ ПРИОРИТЕТНО ПОТРАЖИВАЊЕ Износ: _____</p> <p>☐ неисплаћене нето зараде за последњих годину дана од дана покретања стеч. пост. (види члан 54 став 4, тачка 1 2) ☐ неисплаћени доприноси за ПИО за последње две год. од дана покретања стеч. пост. (види члан 54 став 4, тачка 1) ☐ неисплаћени јавни приходи у последња три месеца од дана покретања стеч. поступка (види члан 54 став 4, тачка 2)</p> <p>☐ НЕОБЕЗБЕЂЕНО ПОТРАЖИВАЊЕ Износ: _____</p>
---	---

Примедба: Потраживање је необезбеђено ако није установљена залога или друго средство обезбеђења на покретној или непокретној имовини стечајног дужника. Потраживање може бити и делимично обезбеђено, уколико је вредност имовине која служи за обезбеђење мања од износа потраживања. Преостали део обезбеђења није обезбеђен.

ДОКАЗИ: Приложити примерке свих доказа (уговори, споразуми, фактуре, пресуде, докази о обезбеђењу)

_____
Потпис повериоца или овлашћеног лица (овлашћење доставити уз пријаву)

Датум: _____

Повериоцу се оставља могућност да сам у слободној форми сачини свој образац и тако пријави своја потраживања али водећи рачуна о тачно наведеним подацима који су тражени, као и прилогом, односно документацијом која доказује правни основ његовог потраживања.

Прилог за потраживања из радног односа поверилаца чини:

- фотокопија личне карте
- фотокопија радне књижице
- фотокопија Уговора о раду
- фотокопија Решење о престанку радног односа
- исплатне листе дуговања – радник може да извади из рачуноводства
- каматни обрачун

Прилог за потраживања из радног односа поверилаца по пресуди чини:

- фотокопија личне карте
- фотокопија радне књижице
- фотокопија Пресуда, Решења о извршењу
- каматни обрачун

Прилог за потраживања разлучних повериоца (повериоци који имају обезбеђено потраживање) чини:

- фотокопија личне карте
- фотокопија радне књижице
- фотокопија Пресуда, Решења о извршењу
- фотокопија Листа непокретности на ком објекту постоји уписано заложно право
- каматни обрачун

Пријаве потраживања повериоци подносе надлежном суду – Привредном суду, пред којим се води стечајни поступак и то у три примерка, од којих два дају суду, а један задржавају за себе.

Потом Привредни суд пријаве потраживања доставља стечајном управнику на утврђивање основаности, обима и дефинисање исплатног реда. Стечајни управник саставља листу о признатим и оспореним потраживања. На испитном рочишту утврђују се потраживања, стечајни судија доноси Закључак о листи признатих и оспорених потраживањима и писменим путем доставља сваком повериоцу. Након тога, уколико су се стекли услови, односно уколико постоји расположива стечајна маса (продала се имовина или на неки други начин остварио новчани прилив), врши се исплата повериоцима по исплатним редовима.

Питања и одговори

Поштовани,

Моја фирма је отишла у стечај, међушим, како нисам оглазио у фирму нисам био обавештен о томе. Данас, тек након 6 месеци сазнао сам да је фирма у стечају, како да пријавим потраживање?

Поштовани,

Нажалост, истеком рока од 120 дана од дана објављивања оласа о отварању стечаја не можете више пријавити потраживање, односно уколико то учините суд ће вашу пријаву одбити као неблаговремену. Дакле, више немате могућности да најлашће потраживање.

Поштовани,

Пријавио сам потраживање, међушим стечајни управник ме је обавестио да осирова потраживање по основу неисплаћених дневница за службено путовање, шта да радим?

Поштовани,

Суд ће након одржавања испитног рочишта донети решење о листи утврђених и оспорених потраживања, истим решењем ће Вас упутирати да покренете парнични поступак. Дакле, мораћете да поднесете тужбу привредном суду пред којим се води стечајни поступак против стечајног дужника како бисте доказали да је ваше потраживање основано.

Поштовани,

Фирма ми дује 120.000 динара на име неисплаћених плаћа, с обзиром да је извесно да ће стечајни поступак трајати више од неколико година, да ли ми следује камата за овај период?

Поштовани,

Имате право на камату, али камата ће се обрачунавати и исплаћивати ако у стечајној маси преостане средства након што су измирене сва утврђена потраживања.

*Поштовани,
Пријавио сам појраживање по основу неисплаћених зарада са припадајућим порезима и доприносима, да ли имам право да се овај целокупни износ исплати мени?*

*Поштовани,
Немаће право на исплату целокупног износа, износ пореза и доприноса исплатиће се пореској ујрави као повериоцу, а на основу тога извршиће се промена у вашем М4 обрасцу, односно евидентираће се да вам је стаж ујлаћен за период у ком вам нису биле исплаћене плаће.*

Шта се дешава након што сам пријавио потраживање?

Након што је истекао рок за пријављивање потраживања судија доставља стечајном управнику све пријаве потраживања.

Стечајни управник утврђује обим и основаност сваког потраживања.

Стечајни управник мора **у року од 40 дана** од дана истека рока за пријављивање потраживања да сачини листу признатих и оспорених потраживања.

Ова листа се објављује на огласној табли суда.

 Оном повериоцу коме је оспорио потраживање, стечајни управник мора доставити обавештење о томе.

Ако вам је стечајни ујравник оспорио појраживање имаће право да га позовете да заједно уз годашње доказе уколико их поседујете још једном прегледасте пријаву појраживања. Стечајни ујравник није обавезан да промени своју одлуку, али ово представља начин да уколико је стечајни ујравник очигледно појрешио и исправи своју грешку, што ће вама уштедећи доста шруда.

Испитно Рочиште

Коначна листа о свим пријавама потраживања доноси се на испитном рочишту.

Датум одржавања испитног рочишта је одређен Решењем о отварању стечајног поступка.

На основу коначне листе судија ће донети закључак о листи утврђених и оспорених потраживања.

Суд ће вам доставити Закључак о листи утврђених и оспорених потраживања.

Потраживање ми је утврђено, шта да радим?

Ако вам је потврђивање утврђено, то значи да је стечајни управник признао ваше потраживање. Потраживање ће вам бити исплаћено на начин који смо описали на странама 23 и 24 овог приручника.

Потраживање ми је оспорено, шта да радим?

Уколико је ваше потраживање оспорено потребно је да **у року од 8 дана** од дана пријема Закључка о листи утврђених и оспорених потраживања поднесете тужбу привредном суду пред којим се спроводи стечај. Тужбом ћете захтевати да суд утврди да је ваше потраживање основано.

Да ли је стечај дефинитиван крај вашег предузећа? Покренут стечајни поступак не мора нужно бити и крај вашег предузећа. Закон је оставио могућност да предузеће настави са радом. Да би до тога дошло мора се поднети План реорганизације за који мора да гласа већина поверилаца. Ако је већина поверилаца усвојила план реорганизације предузеће излази из стечаја и наставља да послује, али овога пута на начин који је дефинисан планом реорганизације.

Ко може поднети план реорганизације?

План реорганизације могу поднети:

- стечајни дужник,
- стечајни управник,
- разлучни повериоци који имају најмање 30% обезбеђених потраживања у односу на укупна потраживања према стечајном дужнику,
- стечајни повериоци који имају најмање 30% необезбеђених потраживања у односу на укупна потраживања према стечајном дужнику,
- власници најмање 30% капитала стечајног дужника.

ПАЗИТЕ!
ОВО СЕ МОЖЕ ОДНОСИТИ
НА ВАС, РАДНИКЕ И
МАЛЕ АКЦИОНАРЕ

Шта садржи план реогранизације?

1. кратак увод у којем су уопштено објашњени делатност коју стечајни дужник обавља и околности које су довеле до финансијских тешкоћа;
2. попис мера и средстава за реализацију плана, као и детаљан опис мера које је потребно предузети и начин на који ће се реорганизација спровести;
3. детаљну листу поверилаца са поделом на класе поверилаца и критеријуме на основу којих су класе формиране;
4. висину новчаних износа или имовину која ће служити за потпуно или делимично намирење према класи поверилаца, укључујући и обезбеђене и необезбеђене повериоце, као и средства резервисана за повериоце оспорених потраживања, поступак за измирење потраживања и временску динамику плаћања;
5. опис поступка продаје имовине, уз навођење имовине која ће се продавати са заложним правом или без њега и намену прихода од такве продаје;
6. рокове за извршење плана реорганизације и рокове за реализацију главних елемената плана реорганизације, ако их је могуће одредити;

7. јасно назначење да се усвајањем плана реорганизације сва права и обавезе поверилаца из плана дефинишу искључиво у складу са одредбама усвојеног плана, укључујући и ситуацију у којој план није у потпуности извршен, односно у којој се извршење плана обуставља;
8. списак чланова органа управљања и износ њихових накнада;
9. списак стручњака који ће бити ангажовани и износ накнада за њихов рад;
10. име независног стручног лица које ће пратити спровођење плана у интересу свих поверилаца обухваћених планом и начин на који ће то лице обавештавати повериоце о спровођењу плана реорганизације, као и износ и ди-намику исплате награде за његов рад;
11. годишње финансијске извештаје за претходне три године са мишљењем ревизора ако су били предмет ревизије;
12. финансијске пројекције, укључујући пројектовани биланс успеха, биланс стања и извештај о новчаним токовима за период извршења плана реорганизације;
13. процену новчаног износа који би се добио уновчењем имовине спровођењем банкротства;
14. датум почетка примене плана реорганизације;
15. рок спровођења плана који не може бити дужи од пет година;
16. предлог за именовање стечајног управника и чланова одбора поверилаца ако је планом предвиђено њихово ангажовање;
17. податке о лицима која по основу плана реорганизације постају чланови тог правног лица;
18. податке о лицима која су повезана са стечајним дужником;
19. процену вредности имовине стечајног дужника.

Поднет је план реорганизације, да ли ће ме неко питати да ли се слажем са планом?

Повериоци се гласањем изјашњавају да ли се слажу са предложеним планом. Право гласа имају сви повериоци сразмерно висини њихових потраживања.

Ви ћете као поверилац бити разврстани у класу са осталим повериоцима који имају потраживања по истом основу.

За предложени план гласаћете заједно са повериоцима ваше класе. План реорганизације биће усвојен ако за њега гласа већина поверилаца сваке формиране класе.

План реорганизације је усвојен, шта сада?

Потраживање које сте имали према предузећу у стечају биће вам исплаћено у складу са одредбама плана реорганизације.

Предузеће излази из стечаја, али мора пословати у складу са планом реорганизације.

Руководство не поступа по усвојеном плану реорганизације, шта могу да предузнем?

Уколико руководство не поступа по усвојеном плану реорганизације можете надлежном привредном суду поднети предлог за покретање стечајног поступка.

Уколико није усвојен план реорганизације и ако је суд донео решење о банкрутству, стечајни управник мора да прода целокупну имовину предузећа у стечају. На овом месту указаћу вам на правила која стечајни управник мора да поштује приликом продаје. Уколико уочите да се стечајни управник не придржава описаних правила морате одмах реаговати и приговором, односно притужбом се обратити стечајном судији односно Агенцији за лиценцирање стечајних управника (у даљем тексту: АЛСУ). !! 👁

По доношењу решења о банкрутству, стечајни управник започиње и спроводи продају целокупне имовине или дела имовине предузећа у стечају.

Продаја имовине врши се:

- јавним надметањем,
- јавним прикупљањем понуда,
- непосредном погодбом (за овај начин продаје одбор поверилаца мора дати сагласност).

Објављивање и садржина огласа о продаји имовине

Ако се продаја врши јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда, стечајни управник је дужан да огласи продају у најмање два високотиражна дневна листа који се дистрибуирају на целој територији Републике Србије и на интернет страни АЛСУ и то **најкасније 30 дана** пре дана одређеног за јавно надметање или достављање понуда.

Изузетно, ако су трошкови оглашавања несразмерно високи у односу на вредност предмета продаје стечајни управник, уз сагласност одбора поверилаца не мора објављивати оглас у два високотиражна дневна листа који се дистрибуирају на територији целе Републике Србије.

Оглас нарочито садржи услове и рокове продаје, као и податке о томе када и где потенцијални купци могу да виде имовину која се продаје.

Ко о продаји мора бити обавештен?

Пре продаје имовине стечајни управник је дужан да стечајном судији, одбору поверилаца, повериоцима који имају обезбеђено потраживање на имовини која се продаје и свим оним лицима која су исказала интерес за ту имовину, без обзира по ком основу, достави обавештење о намери, плану продаје, начину продаје, роковима продаје и обавештење о процени целисходности продаје предузећа у стечају као правног лица.

Стечајни управник је дужан да обавештење о продаји достави **најкасније 15 дана** пре дана објављивања огласа о продаји имовине јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда, односно **15 дана пре** дана одржавања продаје непосредном погодбом.

Ако се продаја врши јавним надметањем, обавештење стечајног управника мора да садржи:

1. место и адресу на којој се налази имовина која се продаје;
2. детаљан опис имовине са подацима о намени имовине;
3. почетну цену и услове под којима ће се извршити јавно надметање.

У случају продаје јавним прикупљањем понуда, обавештење мора да садржи:

1. место и адресу на којој се имовина налази;
2. детаљан опис имовине и њене функције;

3. процену вредности имовине;
4. процедуру за избор понуда.

У случају продаје непосредном погодбом, обавештење мора да садржи:

1. место и адресу на којој се имовина налази;
2. детаљан опис имовине и њене функције;
3. процену вредности имовине;
4. податке о купцу који се предлаже;
5. све услове продаје која се предлаже, укључивши и цену и начин плаћања.

Приговор на предложени начин продаје

Када је имовина која се продаје предмет обезбеђења потраживања једног или више разлучних и заложних поверилаца, разлучни и заложни поверилац може **у року од 5 дана** од дана пријема обавештења о предложеној продаји да предложи повољнији начин уновчења имовине, о чему одлучује стечајни судија.

Повериоци и друга заинтересована лица могу поднети приговор на предложену продају најкасније **у року од 10 дана** пре предложеног датума продаје или преноса, ако за њега постоји прописан основ. О приговору одлучује стечајни судија. Приговор не задржава продају, осим ако стечајни судија не одлучи другачије.

Приговор на извршену продају

После извршене продаје стечајни управник је дужан да о извршеној продаји, условима и цени обавести стечајног судију и одбор поверилаца **у року од 10 дана** од дана извршене продаје.

Можете ставити приговор на извршену продају уколико за то постоји основ. Приговор не утиче на извршену продају, већ представља основ за утврђивање одговорности стечајног управника ако је штета настала радњом стечајног управника у поступку продаје. Основ за приговор може бити превара, пристрасно понашање стечајног управника, непотпуно дато обавештење или било који други разлог из кога произлази да је стечајни управник водио поступак продаје на штету стечајне масе. Обична тврдња да је постигнута цена прениска није довољан основ за подношење приговора.

Продаја стечајног дужника као правног лица

Стечајни управник може продати предузеће у стечају као правно лице. Продајом предузећа у стечају као правног лица предузећа наставља да постоји.

Стечајни управник је продао имовину предузећа, шта сада?

Полако се ближимо исплати дуговања, на овом месту указаћу вам на начин поделе новца који је добијен продајом имовине предузећа.

Стечајну масу чине средства добијена продајом имовине предузећа. Већ смо рекли да се прво исплаћују трошкови стечајног поступка. Након тога прво се у потпуности намирују повериоци првог исплатног реда, затим другог, трећег и на крају четвртог исплатног реда.

Да би вршио исплату стечајни управник не мора да чека продају целокупне имовине, већ је може вршити и након продаје дела имовине уколико то одобри стечајни судија.

Пре исплате стечајни управник је дужан да састави нацрт решења о деоби. Нацрт решења се објављује на огласној табли суда. Стечајни управник ће обавестити одбор поверилаца да је нацрт за деобу објављен на огласној табли суда, а одбор поверилаца је дужан да о томе обавести све повериоце.

Нацрт за деобу мора да садржи:

1. коначну листу свих потраживања;
2. износ сваког потраживања;
3. исплатни ред потраживања;
4. износ стечајне масе који ће се расподелити стечајним повериоцима, као и проценат намирења стечајних поверилаца;
5. начин расподеле вишка деобне масе ако је очигледно да постоји такав вишак.

Примедба на Нацрт решења о деоби

На нацрт решења о деоби можете поднети примедбу у року од 15 дана од дана достављања Нацрта решења одбору поверилаца.

Жалба на решење о деоби

Ако суд није усвојио вашу примедбу на нацрт решења о деоби, па је донео решење о деоби, можете уложити жалбу.

Такође, жалбу можете уложити и ако се решење разликује од нацрта решења које је било објављено на огласној табли суда.

Донето је решење о деоби а још ми ништа није исплаћено, зашто?

Стечајни управник мора пре исплата сачекати да решење о деоби постане правноснажно. Решење постаје правноснажно након истека рока за жалбу, односно окончањем поступка по жалби.

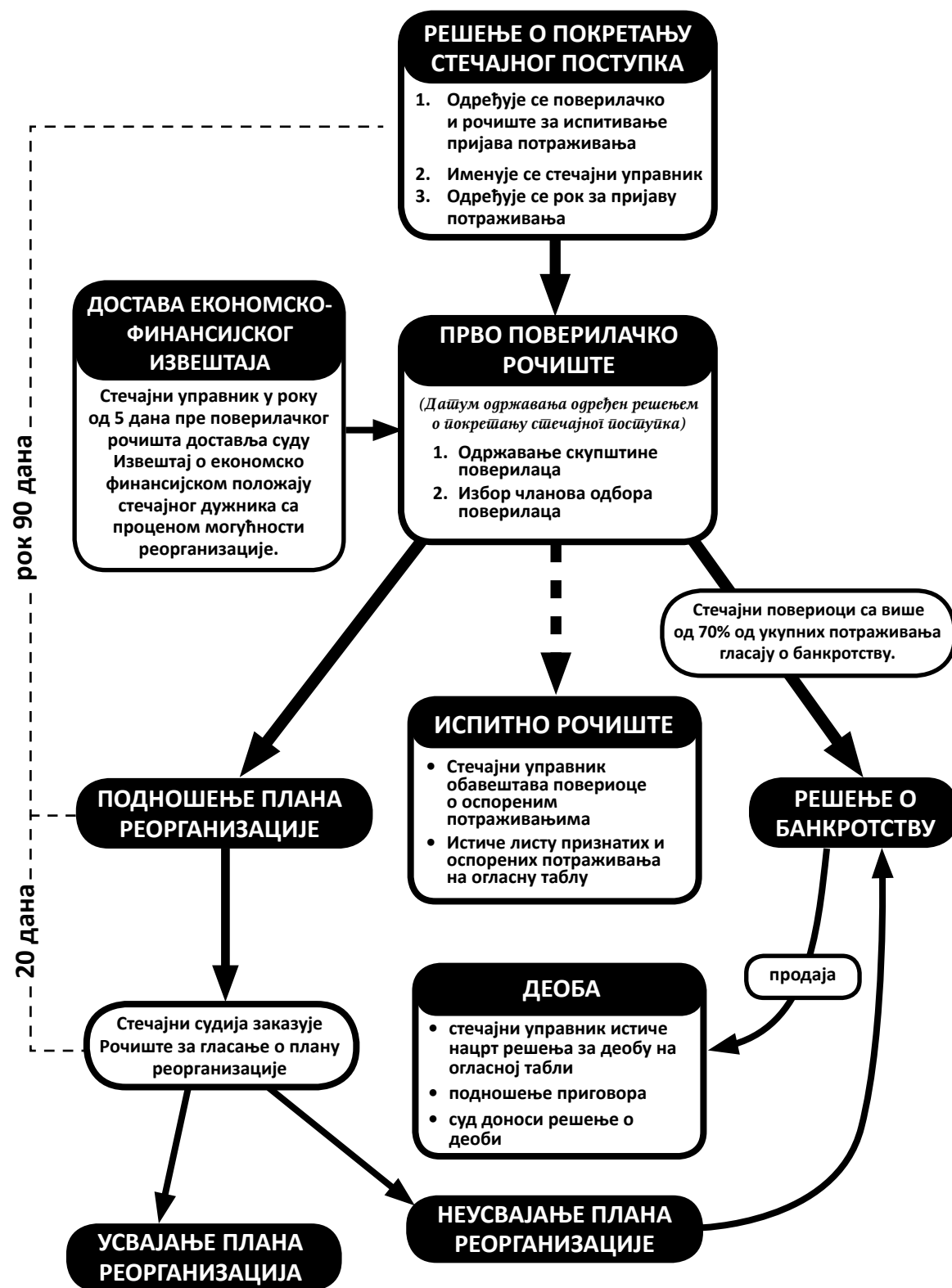
Изузетно, стечајни управник не мора чекати правноснажност решења да би отпочео са исплатама, под условом да је резервисао средства за оне повериоце који су уложили жалбу и да се са тим сагласио стечајни судија.

Завршно рочиште и закључење стечајног поступка

Након уновчења имовине и исплате дуговања, заказује се завршно рочиште. На завршном рочишту се:

1. расправља о завршном рачуну стечајног управника;
2. расправља о коначним захтевима за исплату награде стечајног управника;
3. подносе примедбе на завршни рачун или на поднете захтеве за исплату накнада и награда;
4. одлучује о нерасподељеним деловима стечајне масе;
5. одлучује о другим питањима од значаја за банкротство стечајног дужника.

На завршном рочишту судија доноси решење о закључењу стечајног поступка чиме се стечајни поступак окончава.

ИСКУСТВО

Описаћу вам како је
текао стечај у мом предузећу
и шта сам све предузео да
заштитим своја права.

Од 1974. године радио сам у предузећу “ИМН” Београд на радном месту вкв мајстора- бравара. Предузеће се бавило производњом грађевинске браварије и металних конструкција. Одлично смо пословали, радили смо доста у иностранству. Уследила је криза која је почела са ратовима. Након ратова деловало је као да се предузеће опоравља, међутим од 2000. године готово да нисмо радили. Плате су касниле по неколико месеци, држава је помагала на почетку. Уследила је приватизација која нам ништа није донела, осим кафане која је отворена у фабричком кругу и порушене хале, која је уступила место паркингу за потребе новоотворене кафане. Даље није могло, отишли смо у стечај.

Стечај је отворен 2011. године, у наставку је Решење којим је отворен стечај.

Пример решења:

Република Србија
ПРИВРЕДНИ СУД У БЕОГРАДУ
Посл. Бр. 4 Ст 165/2011
19.10.2011. године
Београд

ПРИВРЕДНИ СУД У БЕОГРАДУ као стечајни суд, Марко Марковић као стечајни судија у поступку утврђивања стечајног разлога за покретање стечаја над дужником „ИМН-Београд“ из Београда, улица Северни булевар бр. 340, МБ:23979907221 ПИБ:073020273023272 а поступајући по предлогу предлагача **АГЕНЦИЈА ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈУ, Република Србија**, Београд, ул. Теразије бр. 3 донео је на рочишту 19.10.2011. године

РЕШЕЊЕ

I Усваја се предлог предлагача **АГЕНЦИЈА ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈУ, Република Србија**, Београд ул. Теразија бр. 3 од 19.09.2011. године за покретање стечајног поступка над стечајним дужником „ИМН-Београд“ из Београда, ул. Северни булевар бр. 340 МБ:23979907221 ПИБ:073020273023272

II **ОТВАРА СЕ** стечајни поступак над стечајним дужником „ИМН-Београд“ из Београда, улица Северни булевар бр. 340, МБ:23979907221

ПИБ:073020273023272

III Стечајни разлог је трајнија неспособност плаћања стечајног дужника.

IV Именује се стечајни управник Митар Митровић, из Београда Теразије бр. 250.

V Позивају се дужници стечајног дужника да у року од 60 дана од дана објављивања огласа о отварању стечајног поступка у „Службеном гласнику РС“ пријаве Привредном суду у Београду своја обезбеђена и необезбеђена потраживања према стечајном дужнику, поднетом у два примерка, са приложеним доказима о основаности потраживања.

VI Позивају се дужници стечајног дужника да одмах испуне своје обавезе према стечајној маси.

VII Прво поверилачко рочиште на коме ће се расправљати о извештају о економско-финансијском положају стечајног дужника заказује се за 19.11.2011. године у 12:00 часова у судници 409 у Привредном суду у Београду.

VIII Испитно рочиште се заказује за 19.01.2012. године у 12:00 часова у судници 409 у Привредном суду у Београду.

IX **Решење је објављено на огласној табли суда 19.10.2011. године**

Ставом VII одређено је да се прво поверилачко рочиште одржава 19.11.2011. године у 12 часова у судници 409 у Привредном суду у Београду.

Ставом VIII одређено је да се испитно рочиште одржава 19.01.2012. године у 12 часова у судници 409 у Привредном суду у Београду.

Ставом V позвани су сви повериоци да пријаве потраживање **у року од 60 дана** од дана објављивања огласа у “Службеном гласнику РС”.

Прво поверилачко рочиште

Првом поверилачком рочишту присуствовао је велики број бивших колега.

- **Извештај о економско-финансијском положају (ЕФИ)**

На овом рочишту стечајни управник је прочитао Извештај о економско-финансијском положају стечајног дужника (нашег предузећа). Извештај је осликао стање у нашем предузећу, тада смо први пут чули да дугови нашег предузећа износе 400.000.000 динара, а да сва имовина предузећа вреди нешто мање од 200.000.000 динара. Истим извештајем стечајни управник је истакао да сматра да постоји могућност реорганизације предузећа.

Пример извештаја о економско-финансијском положају стечајног дужника можете видети на сајту Агенције за лиценцирање стечајних управника http://www.alsu.gov.rs/bap/upload/documents/obrazac/nadzor/EFS_izvestaj__Obrazac_za_SUvby.xls

- **Скупштина и одбор поверилаца**

Такође, на овом рочишту формирана је скупштина поверилаца. Одмах након формирања скупштине, ми повериоци који смо дошли на рочиште изабрали смо одбор поверилаца. Како нам је објашњено одбор поверилаца има важну улогу у стечајном поступку (*види сѝране 56 - 60*).

Испред радника и бивших радника предузећа изабран сам за члана одбора поверилаца.

Након избора одбора поверилаца прво поверилачко рочиште је закључено.

Пријава потраживања

Полако је истицао рок за пријаву потраживања, овај рок је одређен решењем о отварању стечајног поступка.

Било је потребно да пријавим колико мени предузеће дугује на име неисплаћених плата.

Моја плата је износила 30.000 динара. Нису ми исплаћене плате за 20 месеци. У складу са упутствима у првом исплатном реду пријавио сам износ минималне зараде за последњих 12 месеци пре отварања стечаја и камату за период од када је предузеће требало да ми исплати сваку плату па до отварања стечаја, тако да сам у првом исплатном реду пријавио 345.000 динара. До тог износа сам дошао на следећи начин:

20.000 динара – што је тада представљао износ минималца X 12 месеци, што износи 240.000 динара; такође, бивши рачуновођа предузећа на овај износ обрачунао нам је камату која је износила 105.000 динара, што укупно износи 345.000 динара. Поред овог износа пријавио сам да ми предузеће у првом исплатном реду дугује и доприноси за ПИО за 20 месеци, па сам пријавио овај износ. Бивши рачуновођа нам је израчунао колико износе доприноси за овај период, тако да сам по овом основу пријавио 300.000 динара.

У трећем исплатном реду пријавио сам разлику између моје плате и минималца који ми је признат у првом исплатном реду. У трећем исплатном реду пријавио сам износ до ког сам дошао на следећи начин: 30.000 динара, односно износ моје плате – 20.000 динара, односно износ плате који ми је признат у првом исплатном реду = 10.000 динара; овај износ помножио сам са 12 месеци, односно за период који ми је признат у првом исплатном реду, што даје износ од 120.000 динара; на овај износ додао сам и плате које ми нису признате у првом исплатном реду, а њих је било 8, јер ми је у првом исплатном реду признато 12 минималних плата, а мени је предузеће дуговало 20 плата; по овом основу пријавио сам 8 X 30.000 динара, што даје износ од 240.000 динара, тако да сам у трећем исплатном реду на име неисплаћених плата пријавио укупно 120.000 динара + 240.000 динара, што даје износ од 360.000 динара. На овај износ сам обрачунао и камату.

Поред износа на име неисплаћених плата пријавио сам и да ми предузеће дугује и 10 дневница за служено путовање у износу од 22.000 динара.

Тако да сам укупно пријавио:

I исплатни ред – 645.000 динара

III исплатни ред – 382.000 динара

Уз пријаву потраживања доставио сам:

- фотокопију личне карте
- фотокопију радне књижице
- фотокопију Уговора о раду
- фотокопију Решење о престанку радног односа
- исплатне листе дуговања – добио сам из рачуноводства
- каматни обрачун

Обавештење о оспоравању пријаве потраживања

Након нешто више од месец дана од када сам поднео пријаву потраживања примио сам обавештење стечајног управника да ми оспорава пријаву потраживања за износ од 22.000 динара, односно износ који сам пријавио на име неисплаћених дневница.

Прво сам пронашао путне налоге и након тога позвао стечајног управника да заједно још једном прегледамо пријаву потраживања.

Током прегледања пријаве потраживања стечајни управник ми је објаснио да књиговодство мог предузећа није прокњижило моје потраживање за дневнице, међутим, када сам му предао путне налоге, одлучио је да измени одлуку и да ми призна потраживање. Међутим, како нисам имао путне налоге за свих десет дана стечајни управник је одлучио да ми призна износ само за оне дане за које сам приложио путне налоге. Тако да ми је дефинитивно оспорио износ од 4.000 динара, а који се односио на дневнице за које нисам имао путне налоге.

Испитно рочиште

На испитном рочишту, чији је термин одржавања био одређен решењем о отварању стечајног поступка, стечајни управник је прочитао колико је сваком повериоцу признато потраживања.

На овом рочишту судија нас је упутила да можемо оспоравати потраживање које је признато неком другом повериоцу ако сматрамо да стечајни управник није требало да га призна.

Закључак о листи признатих и оспорених потраживања

Након испитног рочишта на кућну адресу стигао ми је од суда закључак о листи признатих и оспорених потраживања. Под редним бројем 36, број под којим је у суду заведена моја пријава потраживања наведено је да ми се признаје у I исплатном реду – 645.000 динара, а у III исплатном реду – 378.000 динара, а да ми се оспорава 4.000 динара.

Истим решењем наведено је да је потребно да **у року од 8 дана** поднесем тужбу ради утврђења оспореног износа потраживања.

С обзиром да је оспорени износ био релативно мали у односу на износ који ми је признат, одлучио сам да не подносим тужбу, јер нисам имао новца за ангажовање адвоката.

Пример тужбе, алтернативно:

ПРИВРЕДНОМ СУДУ У БЕОГРАДУ

Тужилац: Коста Костић из Београда, улица Сазонова бр. 76, ЈМБГ 20029557100987 бр. лк. 00098828282 издате од ПУ Град Београд

Тужени: „ИМН-Београд“ из Београда, улица Северни булевар бр. 340, МБ:23979907221 ПИБ:073020273023272

Тужилац горенасловљеном суду подноси тужбу којом тражи утврђења оспореног потраживања у износу од 4.000,00 динара а које има према Туженом, а које је потраживање оспорено у стечајном поступку 4 Ст 165/2011 који се води пред Привредним судом у Београду, на испитном рочишту које је одржано дана 19.01.2012. године. Отправком решења које је Тужиоцу достављено на кућну адресу, Тужилац у законом остављеном року од 8 дана подноси следећу

ТУЖБУ ЗА УТВРЂЕЊЕ

-износа оспореног потраживања према стечајном дужнику-

ВРЕДНОСТ ПРЕДМЕТА СПОРА 4.000,00 динара

Којом тражи утврђивање оспореног потраживања према Туженом у износу од **4.000,00 динара**.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Решењем Привредног суда 4 Ст 165/2011 од 19.01.2012. године а које ми је достављено 19.02.2012. године под редним бројем 36 утврђена су следећа потврђивања према Стечајном дужнику, овде Туженом у корист, Стечајног повериоца, овде Тужиоца и то:

- у I исплатном реду – 645.000 динара,
- у III исплатном реду – 378.000 динара,

Док је потраживање од 4.000,00 динара оспорено.

ДОКАЗ: Наведено решење 4 Ст 165/2011 од 19.01.2012

Будући да је Тужилац уредно документовао ово потраживање по основу [навести основ] те да је на испитном рочишту поднео доказе у циљу доказивања тог потраживања према Стечајном дужнику, овде Туженом, и то [навести доказ] и [навести доказ] и [навести доказ], Тужилац тражи од Суда да својом пресудом утврди постојање овог оспореног потраживања у износу од 4.000,00 динара

ДОКАЗ: [навести доказ]

На основу свега наведеног следи да је потраживање од 4.000,00 које Тужилац има према Туженом веродостојно, те да постоји и да је погрешно и без основа оспорено Решењем у стечајном поступку, те стога Тужилац предлаже суду да донесе следећу

ПРЕСУДУ

I Утврђује се потраживање, тужиоца Косте Костића из Београда улица Сазнова бр. 76 према туженом ИМН-Београд“ из Београда, улица Северни булевар бр. 340 у износу од 4.000,00 динара

II Одређује се да трошкове парничног поступка сноси тужени, ИМН-Београд“ из Београда, улица Северни булевар бр. 340

У Београду, 23.02.2012. године

Тужилац,
Коста Костић

Фонд солидарности

Од колега сам у последњи час, око 40 дана од дана када сам примио закључак о листи признатих и оспорених потраживања, сазнао да имамо право да нам Фонд солидарности исплати део потраживања на име неисплаћених плата, односно последњих 9 месеци пре отварања стечаја, такође сазнао сам да ће нам фонд солидарности ове плате исплатити много брже него што би исплата била у стечају. Захтев смо морали да поднесемо најкасније **у року од 45 дана** рачунајући од дана када сам примио закључак о листи признатих и оспорених потраживања.

О фонду солидарности као и документима која треба да поднесем информисао сам се преко интернета: <http://www.fs.gov.rs/view.php?id=9>

Фонду солидарности сам поднео следећу документацију:

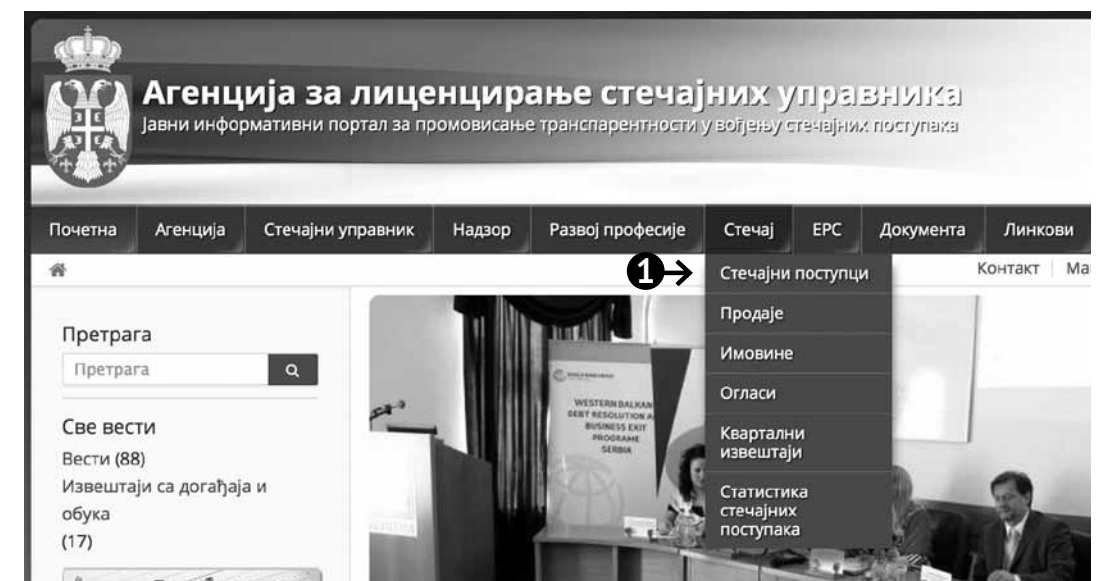
- Захтев (на прописаном обрасцу попуњен читко, правилно и комплетно, обавезно заокружити право на потраживање, уписати датум подношења и потписати)
- Уговор о раду
- Оверену копију радне књижице
- Копија картице текућег рачуна
- Копију личне карте
- Решење о увођењу стечаја у предузеће
- Правоснажна одлука (закључак, решење) суда о утврђеним потраживањима за запослене
- Потврда стечајног већа да у стечајној маси нема средстава за исплату утврђених потраживања за запослене

Након неколико месеци Фонд солидарности исплатио ми је зараде за последњих 9 месеци пре отварања стечаја. За овај износ умањено је потраживање које сам даље остваривао у стечајном поступку.

Како сам се обавештавао о току стечајног поступка?

О току стечајног поступка обавештавао сам се путем интернет сајта Агенције за лиценцирање стечајних управника www.alsu.gov.rs.

На почетној страни интернет сајта АЛСУ изаберите дугме **Стечај**, појавиће се падајући мени у ком треба изабрати дугме означено бројем 1, **Стечајни поступци**.

Након тога појавиће се нова страна, у понуђеном обрасцу у пољу означеном бројем 2 треба уписати назив предузећа. Затим, потребно је кликнути на дугме **Претрага** које је означено бројем 3.

Стечајни поступци

Суд: Сви судови

Број судског решења:

Датум: Од: До:

Скраћено име: 2 →

Град: Сви градови

Општина: Све општине

Делатност: Све делатности

Матични број:

ПИБ:

Статус стечајног поступка: Сви статуси

3 → **Претрага**

Отвориће вам се нова страница на којој можете прочитати информације о предузећу о стечају. Поред огласа о продаји имовине, списка имовине и приложених докумената, највише корисних информација о току стечајног поступка садржано је у периодичним извештајима о току стечајног поступка и стању стечајне масе које можете отворити кликом на текст означен бројем 4.

Гласаје

Информације о судијама

Резултат

Стечајни судија: Драгана Ковачевић

Архива анкета

Листа активних стечајних управника

Менаџмент

Стечајни управник: Андријана Живановић

Квартални извештаји (1)

Извештај за период : Октобар - Децембар -2014 ← 4

Стручни испит

Продаје (1)

ЕРС Систем за електронско

10.07.2014 - Београд - Продаја кварљиве робе непосредном погодбом

Поред могућности које нуди интернет, о току стечајног поступка можете се информисати преко стечајног управника или да извршите увид у списе предмета који се налазе у привредном суду који спроводи стечајни поступак.

План реорганизације

Стечајни управник је суду поднео план реорганизације. Радници су велике наде полагали у план реорганизације који је био према мишљењу радника изводљив и желели смо његово усвајање, јер би на тај начин сачували наша радна места, односно већина би сачувала радна места, будући да је планом било предвиђено отпуштање око 25% радника. Без обзира на ту чињеницу, као и чињеницу да је планом предвиђено да нам се, од укупних потраживања исплати само први исплатни ред и 30% потраживања из трећег исплатног реда, ипак је већина радника подржала план.

Међутим, великим повериоцима односно банкама које су кредитирале наше предузеће пре стечаја није одговарао план реорганизације и нису га подржале, велики повериоци су рачунали да ће брже наплатити потраживање уколико се имовина предузећа распрода него у случају да предузеће настави да ради.

Повериоци за план реорганизације гласају разврстани у класе. Стечајни управник је планом предвидео 5 класа, прву класу су чинили радници, другу класу је чинила пореска управа, трећу добављачи (необезбеђени повериоци), четврту класу су чинила лица која су била повезана са предузећем (власници предузећа) и пету класу су чинили разлучни повериоци.

Да би план био усвојен потребно је да буде усвојен у свакој класи понаособ. План реорганизације нашег предузећа био је усвојен у класи радника и пореске управе а за њега нису гласали необезбеђени повериоци, чиме план није усвојен.

Како је овај покушај оживљавања нашег предузећа пропао стечајни судија је донео решење о банкротству, односно решење којим је стечајном управнику наложио да распрода сву имовину нашег предузећа.

Продаја имовине

Након доношења решења о банкротству, стечајни управник је приступио продаји имовине нашег предузећа. Прво је приступио продаји фабричких хала које су се налазиле у центру града. С обзиром на локацију сматрали смо да ће продаја протећи без проблема. Стечајни управник је објавио продају у дневним новинама. Огласом који је објавио предвидео је да се понуде за куповину непокретности достављају писаним путем у затвореним ковертама. Међутим, како смо обавештени од стране стечајног управника пристигле су само две понуде и обе су гласиле на износ који је био мањи од половине процењене вредности непокретности.

Стечајни управник се тада обратио одбору поверилаца са захтевом да се изјасни да ли прихвата понуђену цену. Чланови одбора поверилаца нису прихватили понуђену цену, чиме је прва продаја завршена неуспешно.

Након ове продаје организовано их је још четири. Са завршеном четвртом продајом стечајни управник је продао целокупну имовину предузећа.

Притужба на рад стечајног управника

Пре покретања стечаја предузеће је набавило већу количину кутијастих профила са намером да исте користи за израду надстрешница које би биле понуђене тржишту. Како је стечај предухитрио реализацију овог плана на дан покретања стечаја кутијасте профили су се налазили у хали предузећа.

Након девет месеци од дана покретања стечаја увидом у периодични извештај о току стечајног поступка и стању стечајне масе увидео сам да је стечајни управник продао описане кутијасте профиле. Међутим, нисам успео да пронађем када је објавио оглас за продају. Обратио сам се стечајном управнику са захтевом да ми да обавештење када је објавио оглас, и он ме је обавестио да је продаја извршена методом непосредне погодбе.

Како је за овакав начин продаје потребна сагласност одобра поверилаца коју стечајни управник није имао, суду сам упутио приговор на рад стечајног управника а Агенцији за лиценцирање стечајних управника поднео сам притужбу на рад стечајног управника.

Агенција за лиценцирање стечајних управника је поступила по мојој притужби и утврдила да постоје неправилности у раду стечајног управника за које му је изрекла новчану казну.

Пример *притужбе*:

АГЕНЦИЈИ ЗА ЛИЦЕНЦИРАЊЕ СТЕЧАЈНИХ УПРАВНИКА

Подносилац: Коста Костић из Београда, улица Сазонова бр. 76. стечајни поверилац у предмету **4 Ст 165/2011** који се води пред Привредним судом у Београду а над предузећем „ИМН-Београд“

Предмет:

ПРИТУЖБА НА РАД СТЕЧАЈНОГ УПРАВНИКА

Дана 19.10.2012. године, увидом у Периодични извештај бр.221 од 19.09.2012. године утврђено је да су одлуком Стечајног управника Митра Митровића, кутијасте профили које је предузеће „ИМН-Београд“ набавило пре отварања стечаја, продати те да се не налазе на стању предузећа.

ДОКАЗ: Наведени Периодични извештај бр.221

Лично сам покушао да пронађем објављени оглас за продају ових профила, будући да је дужност стечајног управника била да ту продају изврши јавном понудом преко огласа.

Како нисам успео да пронађем оглас за продају лично сам се обратио стечајном управнику Митру Митровићу који ме је усмено обавестио да је наведене кутијасте профиле продао непосредном погодбом, односно без давања огласа, што је била његова законска обавеза.

Стечајни управник је тиме прекршио законске одредбе и превазишао своја овлашћења будући да му је за овакав начин продаје била потребно претходно одобрење Одбора поведрилица а које он није прибавио.

На основу наведеног подносим притужбу Агенцији за лиценцирање стечајних управника и тражим да, у складу са законом, спроведу потребан поступак утврђивања одговорности и пропусти стечајног управника у овој ствари.

У Београду, 20.10.2012. године

Подносилац,
Коста Костић

Деоба

Након продаје имовине предузећа, стечајни управник је на огласној табли суда обајвио нацрт решења за главну деобу. Нацртом решења било је предвиђено да се у потпуности намире потраживања поверилаца првог и другог исплатног реда и по 25% потраживања поверилаца трећег исплатног реда.

Увидом у нацрт решења за главну деобу утврдио сам да моје потраживање у трећем исплатном реду није обухваћено нацртом.

Одмах сам суду поднео примедбу на нацрт решења.

Суд је усвојио моју примедбу, те је стечајни управник исправио нацрт решења. Овог пута нацртом решења било је обухваћено и моје потраживање а стечајни управник је навео да је до пропуста у првом нацрту дошло услед техничке грешке.

Исплата

На основу нацрта решења о главној деоби, суд је донео решење о главној деоби. Пошто је наступила правноснажност решења стечајни управник нам је исплатио потраживања у складу са решењем.

Тачно 5 година и 4 месеца од када је отворен стечај исплаћено ми је потраживање из првог исплатног реда и 25% потраживања које сам пријавио у трећем исплатном реду.

Испоставило се да бисмо у случају успешне реорганизације не само задржали радна места, већ би нам било исплаћено више потраживања. Међутим, банке су гласале против реорганизације, јер нису имале никакав интерес у опстанку радних места, а њихово потраживање је било обезбеђено хипотеком. Продајом имовине на коју су ставиле хипотеку, банке су се наплатиле у износу од 100%, плус камата.

Закључење

Након исплате, одржано је завршно рочиште и донето је решење о закључењу стечајног поступка чиме је стечај у мом предузећу окончан.

КО СПРОВОДИ СТЕЧАЈ?

У овом делу упознаћемо вас са институцијама које спроводе стечај. Детаљно ћемо навести послове за које је одговорна свака од ових институција и ваше могућности да учествујете у њиховом раду, или да на њих утичете.

Стечај спроводи привредни суд на чијем подручју је седиште предузећа.

У спровођењу стечаја учествују:

- Стечајни судија
- Стечајни управник
- Скупштина поверилаца
- Одбор поверилаца

Шта ради стечајни судија?

➔ *одлучује о покретању претходног стечајног поступка*

Стечајни судија у року од 3 дана од дана достављања предлога за покретање стечајног поступка доноси решење којим покреће претходни стечајни поступак. Против тог решења није дозвољена жалба. Суштина покретања претходног стечајног поступка је утврђивање постојања стечајних разлога за покретање стечајног поступка, а које суд испитује на рочишту заједно са предлагачем, дужником и стечајним управником ако је именован.

Претходни стечајни поступак се увек отвара и води, осим ако стечајни дужник сам поднесе предлог за покретање стечајног поступка са потребним исправама и прилозима, или ако поверилац поднесе предлог за покретање стечајног поступка, а стечајни дужник призна постојање стечајног разлога или у случају претпоставке трајније неспособности плаћања (ако поверилац у судском или пореском извршном поступку није могао да намири своје новчано потраживање). **Претходни стечајни поступак може да траје највише 30 дана од дана подношења предлога.**

➔ *утврђује постојање стечајног разлога и одлучује о отварању стечајног поступка*

Стечајни судија утврђује постојање било којег од стечајних разлога, а они могу бити трајнија неспособност плаћања, претећа неспособност плаћања, презадуженост, непоступање по усвојеном плану реорганизације и ако је план реорганизације издејствован на преваран или незаконит начин.

Трајнија неспособност плаћања постоји ако стечајни дужник не може да одговори својим новчаним обавезама у року од 45 дана од дана

доспелости обавезе или потпуно обустави сва плаћања у непрекидном трајању од 30 дана.

Претећа неспособност плаћања постоји ако стечајни дужник учини вероватним да своје већ постојеће новчане обавезе неће моћи да испуни по доспећу.

Презадуженост постоји ако је имовина стечајног дужника мања од његових обавеза. Ако је стечајни дужник друштво лица, презадуженост не постоји ако то друштво има најмање једног ортака односно комплементара који је физичко лице.

Непоступање по усвојеном плану реорганизације постоји када стечајни дужник не поступа по плану реорганизације или поступа супротно плану реорганизације на начин којим се битно угрожава спровођење плана реорганизације.

Стечајни судија на рочишту решењем одлучује да ли усваја предлог и отвара стечајни поступак, или одбија предлог за отварање стечајног поступка у случају ако није испуњен неки од стечајних разлога.

Против тог решења дозвољена је жалба вишем суду и то у року од 8 дана од дана достављања сваком од учесника, или објављивања на огласној табли суда о којој виши суд мора одлучити у року од 30 дана.

➔ *именује и разрешава стечајног управника*

Стечајни судија решењем о отварању стечајног поступка именује стечајног управника. Он може бити именован и у претходном стечајном поступку и тада је он привремени стечајни управник. Избор се врши методом случајног одабира путем рачунара коришћењем алгорита и то са листе активних стечајних управника за подручје надлежног суда, коју суду доставља АЛСУ.

Стечајни судија по службеној дужности или на предлог одбора поверилаца разрешава стечајног управника ако утврди да стечајни управник:

- 1) не испуњава своје обавезе;
- 2) не поштује законске рокове;
- 3) поступа пристрасно у односу на поједине повериоце;
- 4) по протеклу једне године од рочишта за испитивање потраживања није предузео одговарајуће мере ради уновчења имовине која улази у стечајну масу;

- 5) није осигурао имовину за случај наступања штете после два упозорења стечајног судије или одбора поверилаца;
- 6) није тражио сагласност или није поступио по добијеној сагласности у свим случајевима где је прописана обавезна сагласност одбора поверилаца, као и на лични захтев, и ако је брисан из именика стечајних управника.

На предлог одбора поверилаца за разрешење и истовремено именовање новог стечајног управника за који се изјаснило најмање три четвртине чланова одбора, стечајни судија разрешава стечајног управника и када не постоје претходно наведени разлози за разрешење и истим решењем именује предложеног стечајног управника. Међутим, ово право Одбора поверилаца је кориговано одредбом Закона која каже да Одбор поверилаца може поднети предлог за разрешење стечајног управника само на првом поверилачком рочишту или најкасније у року од 60 дана од дана одржавања првог поверилачког рочишта.

➔ ***одобрава трошкове стечајној пословици и обавезе стечајне масе пре њихове исплате***

Трошкови стечајног поступка су:

- 1) судски трошкови;
- 2) награде и накнаде стечајном управнику и/или привременом стечајном управнику;
- 3) други издаци, нпр. трошкови у вези са сачињавањем и подношењем плана реорганизације, који предложе стечајни управник или стечајни дужник.

Председник и чланови одбора поверилаца имају право на накнаду стварних и нужних трошкова на основу образложеног захтева, док сваки поверилац појединачно сноси своје трошкове.

Обавезе стечајне масе су обавезе:

- 1) које су проузроковане радњама стечајног управника или на други начин управљањем, уновчењем и поделом стечајне масе, а нису трошкови;
- 2) из двостраног уговора, ако се његово испуњење тражи за стечајну масу или мора уследити након отварања стечајног поступка;
- 3) које су настале неоснованим обогаћењем стечајне масе; према запосленима стечајног дужника, настале након отварања стечајног поступка.

У обавезе спада и премија додатног осигурања уколико од стечајног управника захтева додатно осигурање Одбор поверилаца. У обавезе улазе и зараде запослених које је стечајни управник одлучио да задржи у радном односу, односно које је ангажовао.

➔ ***одређује износ прелиминарне и коначне накнаде трошкова и награде стечајној управника***

Стечајни управник има право на награду за свој рад и накнаду стварних трошкова.

Коначну висину награде и накнаде трошкова одређује стечајни судија у време закључења стечајног поступка, у складу са Правилником о основама и мерилима за одређивање висине награде за рад и накнаде трошкова стечајних управника. До одређивања коначне висине награде, стечајни судија решењем које се доставља стечајном управнику и одбору поверилаца одређује прелиминарну висину награде стечајном управнику. Прелиминарна висина награде може се одредити у проценту од укупне вредности стечајне масе. Ако се накнадно покаже да је тако одређена прелиминарна висина награде несразмерно висока или ниска, она се може смањити или повећати.

Против решења о прелиминарној висини награде није дозвољена жалба. Стечајни судија може решењем одобрити месечни износ награде и накнаде трошкова стечајном управнику, који мора бити сразмеран дужностима и резултатима рада стечајног управника, као и награду за накнадно пронађену имовину.

➔ ***одлучује о примедбама на радње стечајној управника***

Одбор поверилаца има право на подношење писмених примедба на рад стечајног управника и то **у року од 5 дана** од дана сазнања за појединачну радњу, а стечајни судија је дужан да **у року од 5 дана** од дана пријема примедбе одлучи о тој примедби. Против одлуке стечајног судије није дозвољена жалба. Примедбе могу бити поднете и на нацрт решења за главну деобу **у року од 15 дана** од доставе нацрта. Ако примедбе нису прихваћене у решењу о главној деоби они који су примедбовали имају права да изјаве жалбу. Излучни поверилац има право да поднесе примедбу ако стечајни управник одбије да излучи ствари. Поверилац чије је потраживање оспорено има право да поднесе примедбу ако стечајни управник одбије да на захтев повериоца прегледа поново његову пријаву са додатним доказима и да после тога

одлучи коначно да ли ће признати или оспорити потраживање.

Судија одлучује и по примедбама на завршни рачун или на поднете захтеве за исплату накнаде и награде, као и по примедбама на предлог за покретање стечајног поступка и предлог унапред припремљеног плана реорганизације (нарочито примедбе на основ или висину планом обухваћених потраживања).

➔ **разматра предлога плана реорганизације и одржава рочиште за разматрање предлога плана реорганизације или одбацује предлог плана реорганизације**

Стечајни судија одржава рочиште за разматрање предлога плана реорганизације и гласање од стране поверилаца у року од 20 дана од дана подношења предлога плана реорганизације. Уз позив (обавештење у два високотиражна листа који се дистрибуирају на целој територији Републике Србије) се доставља и план реорганизације, или се у обавештењу наводи на који други начин је омогућена доступност плану реорганизације и то најкасније 15 дана пре дана одржавања рочишта.

Стечајни судија ће по службеној дужности или на предлог заинтересованог лица у року од 8 дана одбацити предлог плана реорганизације ако:

- 1) нису поштоване одредбе овог закона о овлашћеним подносиоцима, садржини и року за подношење плана реорганизације, а недостаци се не могу отклонити или нису отклоњени у примереном року који је одредио стечајни судија;
- 2) ако план није у складу са другим прописом. Против решења којим се одбацује план реорганизације жалбу може изјавити само подносилац плана.

➔ **пошврћује усвајање плана реорганизације или констатира да план реорганизације није усвојен**

Право гласа о плану реорганизације имају сви повериоци сразмерно висини њихових потраживања. У случају када је потраживање оспорено или неиспитано судија ће извршити процену висине потраживања у сврху гласања. Гласање се врши у оквиру класа поверилаца. Може се гласати и писмено. План реорганизације се сматра усвојеним у једној класи поверилаца ако су за план реорганизације гласали повериоци који имају обичну већину потраживања од укупних потраживања поверилаца у тој класи. **План реорганизације се сматра усвојеним**

ако га прихвате све класе.

Стечајни судија може да одбаци предлог унапред припремљеног плана реорганизације (у даљем тексту: УППР) ако:

- 1) план није у складу са законом;
- 2) планом нису обухваћени повериоци који би, да су обухваћени планом, могли да својим гласањем утичу на одлуку о усвајању плана;
- 3) је план непотпун или неуредан, а нарочито ако нису поштоване одредбе овог закона о овлашћеним подносиоцима, садржини и року за подношење плана реорганизације, а недостаци се не могу отклонити или нису отклоњени у року који је одредио судија;
- 4) утврди да не постоји стечајни разлог.

Стечајни судија решењем потврђује усвајање плана реорганизације или констатира да план није усвојен. Против тог решења жалбу могу изјавити стечајни дужник, стечајни управник, стечајни повериоци, као и заложни и разлучни повериоци.

➔ **доноси решење о главној деоби стечајне масе**

Стечајни судија доноси решење о главној деоби *по истеку рока од 15 дана* од дана доставе нацрта за главну деобу одбору поверилаца, ако није поднета примедба на нацрт за главну деобу од стране одбора поверилаца, односно поверилаца појединачно.

Ако одбор поверилаца односно повериоци појединачно поднесу примедбе на нацрт за главну деобу, стечајни судија ће одржати рочиште и на њему донети решење о главној деоби. Решење о главној деоби објављује се на огласној табли суда и доставља се одбору поверилаца, повериоцу који је изјавио примедбу и стечајном управнику. Сматра се да је достава свим повериоцима уредно извршена по истеку осам дана од дана доставе решења одбору поверилаца. Жалбу против решења о главној деоби могу изјавити стечајни управник и повериоци и у случају да решење о главној деоби одступа од објављеног нацрта за главну деобу, као и због повреде раније стеченог права или погрешног обрачуна.

➔ **доноси групе одлуке и предузима групе радње одређене овим законом**

- 1) Сечајни судија доноси решење о банкрутству ако:
  - а) је очигледно да у року за подношење плана реорганизације сечајни дужник не показује интересовање за реорганизацију;
  - б) на првом поверилачком рочишту за то гласа одговарајући број сечајних поверилаца, у складу са чланом 36. став 4. овог закона;
  - ц) сечајни дужник не сарађује са сечајним управником или одбором поверилаца ради испуњавања објективних захтева за пружање података и обавештења у складу са одредбама овог закона;
  - д) сечајни дужник не извршава налоге сечајног судије;
  - е) ниједан план реорганизације није поднет у прописаном року;
  - ф) ниједан план реорганизације није усвојен на рочишту за разматрање плана реорганизације.
- 2) Против решења о банкрутству жалбу могу изјавити сечајни управник и одбор поверилаца.
- 3) Сечајни судија може и да поступа по жалбама на сопствена решења, односно да одбаци жалбу као неблаговремену, непотпуну или недозвољену жалбу, односно да, ако оцени да је основана, жалбу изјављену против решења у целости усвоји и решење измени доношењем новог решења (осим кад је у питању жалба на решење о отварању сечајног поступка, решење о потврђивању усвајања плана реорганизације и решење о закључењу сечајног поступка).

Сечајни судија је дужан да спроведе накнаду деобу ако се након закључења сечајног поступка пронађе имовина која улази у сечајну масу, а на предлог сечајног управника или другог заинтересованог лица.
- 4) **Сечајни судија може, у претходном поступку, да одреди мере обезбеђења ради спречавања промене имовинског положаја сечајног дужника, односно уништавања пословне документације, ако постоји опасност да ће сечајни дужник отуђити имовину односно уништити документацију до отварања сечајног поступка и то нпр. забранити исплату са рачуна сечајног дужника без сагласности судије или управника, забранити распола-**

гање имовином, односно дозволити располагање имовином уз сагласност сечајног управника или судије, забранити или привремено одложити спровођење извршења према сечајном дужнику, укључујући и забрану или привремено одлагање које се односи на остваривање права разлучних и заложних поверилаца. Права која се односе на остваривање заложних и разлучних права судија може мерама обезбеђења штити и у сечајном поступку (дакле, не само у претходном сечајном поступку).

- 5) Сечајни судија даје сагласност сечајном управнику и многим ситуацијама.
- 6) Сечајни судија одобрава делимичну деобу.

Ко може бити сечајни управник?

Закон не даје велике могућности повериоцима да контролишу сечајног управника и да спрече његове поступке које сматрају штетним. О правима одбора поверилаца да утиче на рад сечајног управника погледајте страну 61-63. Појединачни повериоци могу да се заштите од лошег рада сечајног управника преко својих представника у одбору, или писањем притужби сечајном судији и АЛСУ. Ова врста притиска на жалост неће поништити штетне поступке, али може довести до разрешења сечајног управника и спречити увећавање штете.

Сечајни управник је најважнији орган сечајног поступка.

Сечајни управник води послове и заступа сечајног дужника, оснива се у форми предузетника са посебним правима и обавезама и има статус службеног лица у смислу одредаба Кривичног законика. Сечајни управник има легитимацију коју може да употребљава само за службене радње које предузима у границама својих законских овлашћења.

За сечајног управника не може бити именовано лице које је:

- 1) у притвору, за време трајања притвора, или против кога је по службеној дужности покренут кривични поступак, као и лице које је правноснажно осуђено за кривично дело против привреде, против правног саобраћаја, против службене дужности,

као и за дело за које је запрећена казна преко пет година затвора или које га чини недостојним за обављање послова стечајног управника;

- 2) сродник по крви у правој линији без обзира на степен или у побочној линији до четвртог степена сродства, сродник по тазбини до другог степена сродства или брачни друг стечајног судије, односно директора, власника или члана органа управљања стечајног дужника или лица повезаног са стечајним дужником;
- 3) солидарни дужник са стечајним дужником или лицем повезаним са стечајним дужником;
- 4) било директор, власник или члан органа управљања или надзорног органа стечајног дужника или лица повезаног са стечајним дужником у последње две године пре отварања стечајног поступка;
- 5) било запослено код стечајног дужника или лица повезаног са стечајним дужником у последње две године пре отварања стечајног поступка;
- 6) поверилац стечајног дужника или лица повезаног са стечајним дужником или је код таквог лица било запослено у последњих шест месеци пре отварања стечајног поступка;
- 7) дужник стечајног дужника или лица повезаног са стечајним дужником или је код таквог лица било запослено у последњих шест месеци пре отварања стечајног поступка;
- 8) предузетник који се бави делатношћу која је конкурентска делатности стечајног дужника, лице запослено код тог предузетника, као и лице које би именованем за стечајног управника било у сукобу интереса у односу на стечајног дужника;
- 9) радило као саветник стечајног дужника или лица повезаног са стечајним дужником у пословима везаним за имовину стечајног дужника или лица повезаног са стечајним дужником у последње две године пре отварања стечајног поступка.

У поступку спровођења стечаја над правним лицем које је са већинским јавним или друштвеним капиталом, као и у случају када се током стечајног поступка промени власничка структура стечајног дужника тако да стечајни дужник постане правно лице са већинским јавним капиталом, за стечајног управника стечајни судија именује Агенцију за приватизацију, односно физичко лице које обавља послове за ту организацију – повереника.

Да би стечајни управник обављао послове мора да има лиценцу (то се не односи на Агенцију за приватизацију) коју му издаје АЛСУ и да буде уписан у Именик стечајних управника. Лиценца се обнавља на сваких две године, и одузима у случају несавесног обављања послова. АЛСУ врши стручни надзор над радном стечајних управника и може изрећи једну од четири санкције и то опомену, јавну опомену, новчану казну и одузимање лиценце.

Шта ради стечајни управник?

Стечајни управник је нарочито дужан (дакле **МОРА**) да:

- 1) предузме све неопходне мере за заштиту имовине стечајног дужника, укључујући и спречавање преноса имовине, њено печатење или одузимање уколико је то неопходно, као и радње побијања, ако би се побијањем увећала стечајна маса (што нпр. подразумева преузимање парница које су у току);
- 2) **у року од 30 дана** од дана именовања састави план тока стечајног поступка са предрачуном трошкова и временским планом;
- 3) започне пописивање имовине стечајног дужника **у року од 10 дана** од дана именовања и оконча њено пописивање **у року од 30 дана** од дана именовања;
- 4) састави извештај о економско-финансијском положају стечајног дужника и да га достави стечајном судији, одбору поверилаца и АЛСУ;
- 4а) састави пореске билансе са стањем на дан отварања и дан окончања стечајног поступка, у складу са пореским прописима и да те билансе, са пореском пријавом, достави надлежном пореском органу у роковима предвиђеним пореским прописима;
- 5) без одлагања писменим путем обавести о отварању стечајног поступка све повериоце који су му у том тренутку познати уз навођење свих података из решења о отварању стечајног поступка, као и других података од значаја за повериоце;
- 6) **без одлагања писменим путем обавести о отварању стечајног поступка све судове пред којима се воде извршни поступци;**
- 7) уз сагласност стечајног судије, на терет стечајне масе, осигура имовину стечајног дужника, у целини или делимично, ако је то потребно ради њене заштите;

- 8) подноси стечајном судији, одбору поверилаца и АЛСУ редован тромесечни извештај о току стечајног поступка и о стању стечајне масе у року од 20 дана од истека тромесечја. АЛСУ одмах извештај објављује на својој интернет страници. На захтев одбора поверилаца или поверилаца чија су укупна утврђена или оспорена потраживања већа од 20% од укупног износа пријављених потраживања стечајних поверилаца, стечајни управник је дужан да доставља и друге извештаје. Тромесечни извештај мора да садржи: списак имовине која је продата, пренесена или на други начин отуђена; списак готовинских прилива и одлива учињених у току претходна три месеца; почетно и крајње стање на рачуну стечајног дужника (почетни стечајни биланс са извештајем о економско-финансијском положају стечајног дужника са проценом могућности реорганизације стечајни управник је дужан *најкасније 5 дана пре* дана одржавања првог поверилачког рочишта да поднесе суду и одбору поверилаца, као и крајњи биланс); списак обавеза стечајног дужника; списак ангажованих стручњака и износа који су им исплаћени;
- 9) подноси стечајном судији план трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе за наредни месец;
- 10) се стара о завршетку започетих, а незавршених послова стечајног дужника, у циљу остваривања највеће могуће вредности стечајног дужника, односно његове имовине;
- 11) даје мишљење о предлогу плана реорганизације када он није подносилац;
- 12) утврди основаност, обим и приоритет пријављених потраживања према стечајном дужнику, као и свих обезбеђења потраживања (саставља листу потраживања, и саставља листу дужника);
- 13) уновчи ствари и права стечајног дужника (стечајни управник мора да изврши процену целисходности продаје стечајног дужника као правног лица, односно целокупне имовине стечајног дужника у односу на продају имовине стечајног дужника у деловима и да о томе обавести одбор поверилаца, да судији, Одбору поверилаца и свим повериоцима који имају обезбеђено потраживање на имовини која је предмет продаје, као и свим лицима која су показа интерес за ту имовину достави обавештење о намери, плану продаје, начину продаје, роковима продаје и обавештење о процени целисходности.

То обавештење мора да достави *најкасније 15 дана пре* дана објављивања огласа о продаји имовине јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда, *односно 15 дана пре* дана одржавања продаје непосредном погодбом. Такође, дужан је да, без одлагања, прода кварљиву робу, поднесе предлог за спровођење накнадне деобе...);

- 14) састави нацрт решења за главну деобу стечајне масе и нацрт завршног рачуна;
- 15) изврши исплату повериоцима на основу решења о главној деоби, у делу у којем је решење постало правоснажно; достави завршни рачун;
- 16) заступа стечајног дужника, односно стечајну масу у покретању и вођењу судских, управних и других поступака;
- 17) поднесе предлог, захтев или други одговарајући акт надлежном органу стране државе као заступник стечајног дужника, којим између осталог захтева пленидбу, одузимање, заштиту или повраћај имовине стечајног дужника која се налази у иностранству или је под контролом тог органа или трећег лица које се налази под његовом јурисдикцијом, као и да сарађује са органима стране државе или страним представницима
- 18) уколико је у питању стечај са елементом иностраности;
- 19) обавести одговарајуће регистре (АПР, принудну наплату НБС...) о отварању стечајног поступка;
- 20) обавља и друге послове који су предвиђени овим законом или су од интереса за успешно спровођење стечајног поступка.

Стечајни управник је дужан да у вршењу својих послова пружа увид у свој рад АЛСУ, те да обезбеђује неопходне податке и документацију, као и да сарађује у поступку вршења надзора над његовим радом, осим у случају када је за стечајног управника именована Агенција за приватизацију.

Стечајни управник обавља своје послове самостално и с пажњом доброг стручњака, те је дужан да у своје име и за свој рачун закључи са осигуравајућим друштвом уговор о обавезном осигурању од професионалне одговорности са осигураном сумом у износу од најмање 30.000 евра у динарској противвредности на дан закључења уговора, за све ризике повезане са обављањем послова стечајног управника.

Радње које имају или могу имати значајан утицај или последице на стечајну масу, као што су узмање кредита или зајма, набавка опреме веће вредности, издавање у закуп и друге сличне радње (у даљем тексту: радње од изузетног значаја), могу се предузети уз обавештавање

стечајног судије и уз добијање сагласности одбора поверилаца.

Радње од изузетног значаја у току претходног стечајног поступка стечајни управник предузима уз сагласност стечајног судије.

Стечајни управник је дужан да писменим путем обавести о намераваној радњи од изузетног значаја стечајног судију *најкасније 15 дана пре* предузимања те радње, као и да свим члановима одбора поверилаца, односно стечајном судији упути захтев за давање сагласности за предузимање те радње у истом року.

У случајевима изузетне хитности *рок може бити и краћи, али не краћи од 3 дана*, под условом да ниједан члан одбора поверилаца писменим путем или на седници одбора поверилаца не приговори таквом року достављања.

Сматраће се да је одбор поверилаца сагласан са предложеном радњом, ако је о њој обавештен у наведеним роковима и ако на обавештење стечајног управника није реаговао *у року од 8 дана* од дана пријема обавештења оспоравањем предложене или предлагањем друге радње.

Стечајни управник мора да закаже прву седницу скупштине поверилаца, уколико то не учине стечајни повериоци чија су укупна потраживања већа од 20% од укупног износа потраживања свих стечајних поверилаца.

Стечајни управник на почетку рочишта даје стечајном судији и присутним стечајним повериоцима преглед свих потраживања о којима на дан одржавања рочишта има сазнање, процену њихове основаности и висине, као и износ процентуалног учешћа у односу на укупна потраживања стечајних поверилаца, као и преглед свих потраживања поверилаца који су лица повезана са стечајним дужником, па и тај преглед достави стечајном повериоцу на његов захтев и пре дана одржавања првог поверилачког рочишта, уз напомену да такав преглед може бити измењен до одржавања рочишта.

Стечајни управник је дужан да води пословне књиге стечајног дужника, па и да стручном лицу које је ангазовао Одбор поверилаца, без одлагања, омогући потпун приступ и увид у пословне књиге, рачуноводствене исправе и другу релевантну документацију стечајног дужника.

Стечајни управник је дужан да у писменом облику *у року од 20 дана* донесе одлуку о излучном захтеву излучног повериоца, дужан је да *најкасније 10 дана пре* испитно рочиште достави судији листу потраживања, као и да све повериоце којима је оспорио потраживање лично о томе обавести.

Стечајни управник **МОЖЕ:**

- да откаже свим запосленима код стечајног дужника уговоре о раду, те ако се то деси да о томе обавести Националну службу за запошљавање на чијој територији се налази седиште стечајног дужника. Стечајни управник може да задржи одређене запослене, као и да уз сагласност стечајног судије ангажује потребан број лица ради окончања започетих послова или ради вођења стечајног поступка,
- по потреби да консултује одбор поверилаца или стечајног судију о питањима везаним за стечајни поступак,
- да уз сагласност стечајног судије, у вршењу својих послова ангажује стручна страна или домаћа правна или физичка лица. Над радом ангажованих лица надзор врши стечајни управник,
- узме кредит или зајам, без обезбеђења или уз обезбеђење на имовини која чини стечајну масу,
- да поднесе тужбу или преузме какву другу радњу ради побивања правних радњи стечајног дужника,
- да присуствује седницама одбора поверилаца на позив одбора поверилаца, али нема право гласа,
- да захтева од стечајног судије исправку очигледне омашке која се поткрала судији у закључку,
- да захтева од овлашћених лица стечајног дужника, пуномоћника и лица која за стечајног дужника врше финансијске послове и послове ревизије, као и чланова извршног, управног и надзорног одбора стечајног дужника којима је престала дужност отварањем стечајног поступка, као и од контролних чланова друштва, банака и јавних регистара да му без одлагања пруже све податке и обавештења (рачуноводствене исправе, пословне књиге, печате, кључеве и шифре стечајног дужника и да предају или омогуће приступ рачуноводственом софтверу),
- да испуни обавезу из двостранотеретних уговора, односно да одбије испуњење, да одбије обавезивање налогом или раније датом понудом,
- да откаже закуп или да остане при њему,
- да имовину стечајне масе изда у закуп, али најдуже до продаје имовине која је предмет закупа,
- да, уз сагласност стечајног судије, ангажује вештека ради процене ствари које улазе у стечајну масу, те може да затражи

- и печатење просторија стечајног дужника,
- да, уз сагласност Одбора поверилаца, предложи медијацију,
- да изјави жалбу против решења о банкротству и решења о главној деоби,
- да предложи делимичну деобу.

Стечајни управник има чак дужности и овлашћења у поступку реорганизације те:

- може да буде именован у плану реорганизације, односно на предлог заинтересованог лица,
- може бити именован ради утврђивања чињеница од значаја за оцену постојања стечајног разлога током претходног стечајног поступка,
- је дужан да да изјаву да је УППР изводљив,
- може предложити ангажовање независног стручног лица да изврши процену капитала стечајног дужника,
- може као повереник испред Агенције за приватизацију поднети УППР,
- може поднети план реорганизације када није повереник Агенције за приватизацију,
- по налогу суда, може прибавити нову процену вредности имовине, нови ванредни извештај или утврђивати тачност података наведених у предлогу плана реорганизације када стечајни управник није подносилац плана реорганизације, да ангажује стручна лица,
- може изјавити жалбу против решења којим се потврђује усвајање плана реорганизације, или се решењем констатује да план није усвојен.

Шта је то скупштина поверилаца и која су јој овлашћења?

Иако скупштина поверилаца према одредбама Закона о стечају нема велика формална овлашћења, активно учешће поверилаца у раду скупштине је најефикаснији механизам за контролу и јавност рада других органа стечаја - стечајног судије, стечајног управника и одбора поверилаца.

Скупштина поверилаца формира се на првом поверилачком рочишту, и њу чине сви стечајни повериоци, независно од тога да ли су до дана одржавања скупштине поднели пријаву потраживања.

Разлучни повериоци могу учествовати у скупштини поверилаца само до висине потраживања за коју учине вероватном да ће се појавити као стечајни повериоци. Вероватност необезбеђеног потраживања разлучни повериоци могу доказивати достављањем процене вредности имовине која представља предмет разлучног права. Процена вредности предмета разлучног права мора да буде сачињена од стране овлашћеног стручног лица (проценитеља) и не може бити старија од 12 месеци. Заложни повериоци не могу да бирају и да буду бирани у скупштину.

Одредбама Закона о стечају прописано је сазивање и рад само прве седнице скупштине поверилаца коју заказује:

- 1) стечајни управник или
- 2) стечајни повериоци чија су укупна потраживања већа од 20% од укупног износа потраживања свих стечајних поверилаца.

На првој седници скупштине поверилаца врши се избор председника скупштине поверилаца и чланова одбора поверилаца који су дужни да **у року од 8 дана од дана** избора стечајном судији доставе своју контакт адресу, телефон и адресу електронске поште.

Заказивање и вођење каснијих седница скупштине поверилаца, обавештавање о њима и одређивање дневног реда врши председник скупштине поверилаца на предлог стечајних поверилаца.

Ако председник скупштине поверилаца **у року од 5 дана** од дана добијања предлога стечајних поверилаца не закаже скупштину поверилаца, стечајни повериоци чија су укупна потраживања већа од 20% од укупног износа потраживања свих стечајних поверилаца могу да закажу скупштину поверилаца и предложе дневни ред.

Стечајни повериоци се о одржавању скупштине поверилаца и о дневном реду обавештавају истицањем обавештења на огласној и електронској табли суда и објављивањем огласа у два високотиражна дневна листа који се дистрибуирају на целој територији Републике Србије, осим ако скупштина поверилаца не донесе одлуку о другачијем начину обавештавања.

На скупштини поверилаца се гласа сразмерно висини потраживања.

Скупштина поверилаца одлучује двотрећинском већином гласова при-

сутних поверилаца, осим у случају гласања о банкротству стечајног дужника на првом поверилачком рочишту.

Повериоцима чија су потраживања оспорена у целости и који нису покренули парницу у законом предвиђеном року и о томе обавестили стечајног управника престаје својство повериоца, а тиме и чланство у скупштини поверилаца.

Прво поверилачко рочиште се заказује решењем о отварању стечајног поступка, којим се сазива и седница скупштине поверилаца и то у року од 40 дана од дана отварања стечајног поступка. На рочишту се расправља о извештају о економско-финансијском положају стечајног дужника и процени стечајног управника да ли постоји могућност реорганизације стечајног дужника. Ако на рочишту стечајни повериоци за чија потраживања се учини вероватним да износе више од 70% укупних потраживања стечајних поверилаца одлуче да се стечајни поступак одмах настави банкротством стечајног дужника, стечајни судија доноси решење о банкротству.

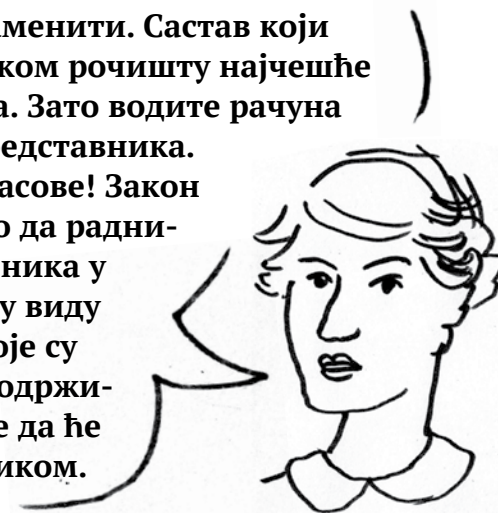
Стечајни управник на почетку рочишта даје стечајном судији и присутним стечајним повериоцима преглед свих потраживања о којима на дан одржавања рочишта има сазнање, процену њихове основаности и висине, и износ процентуалног учешћа у односу на укупна потраживања стечајних поверилаца, као и преглед свих потраживања поверилаца који су лица повезана са стечајним дужником, у смислу овог закона, док је дужан да такав преглед достави стечајном повериоцу на његов захтев и пре дана одржавања првог поверилачког рочишта, уз напомену да исти може бити измењен до одржавања рочишта.

Скупштина поверилаца:

- 1) доноси одлуку о банкротству стечајног дужника (гласањем за банкротство од стране поверилаца који имају преко 70% потраживања од укупних потраживања);
- 2) бира и опозива председника скупштине поверилаца и одбор поверилаца;
- 3) **разматра извештаје стечајног управника о току стечајног поступка и о стању стечајне масе (без доношења било какве одлуке о извештајима);**
- 4) **разматра извештаје одбора поверилаца (без доношења било какве одлуке о извештајима);**
- 5) врши друге послове одређене овим законом (може захтевати од Одбора поверилаца да скупштини поверилаца поднесе писмени извештај о току стечајног поступка и о стању стечајне масе).

Шта је то одбор поверилаца и која су му овлашћења?

Чланове Одбора није лако заменити. Састав који је изабран на првом поверилачком рочишту најчешће остаје непромењен до краја стечаја. Зато водите рачуна кога предлагате и бирате за свог представника. Будите јединствени, не расипајте гласове! Закон вас је оштетио тиме што је прописао да радници могу имати само једног представника у Одбору, али, са друге стране, имајте у виду да можете гласати и за кандидате које су предложили други повериоци, па подржите све кандидате за које процените да ће сарађивати са вашим представником.

Одбор поверилаца је оперативни орган стечајног поступка и представља извесну везу између скупштине са једне стране и стечајног управника и стечајног судије са друге стране.

Скупштина поверилаца на првом поверилачком рочишту бира одбор поверилаца, и број чланова одбора одређује скупштина поверилаца, с тим што тај број не може бити већи од девет чланова и што увек мора бити непаран. Чланови одбора поверилаца могу бити стечајни повериоци, без обзира на висину свог потраживања. Стечајни поверилац може себе или другог стечајног повериоца предложити за члана одбора поверилаца.

Повериоци који су истовремено запослени или бивши запослени код стечајног дужника не могу имати више од једног члана одбора поверилаца.

Повериоци који нису лица повезана са стечајним дужником, у смислу овог закона, а који су међусобно повезана лица у смислу закона којим се уређују привредна друштва не могу имати више од једног члана одбора поверилаца.

Повериоци који су лица повезана са стечајним дужником, у смислу овог закона, осим лица која се у оквиру своје редовне делатности баве давањем кредита, не могу бити чланови одбора поверилаца.

Чланови одбора поверилаца бирају председника одбора поверилаца.

Члана одбора поверилаца разрешава скупштина поверилаца или стечајни судија уколико не извршава обавезе прописане овим законом.

Члану одбора поверилаца чије је потраживање стечајни управник оспорио у целости или у делу који представља најмање две трећине пријављеног потраживања и који није покренуо парницу у законом предвиђеном року и о томе обавестио стечајног управника или је таква парница правоснажно окончана у корист стечајног дужника, престаје чланство у одбору поверилаца.

Ако стечајни судија или скупштина поверилаца разреши члана одбора поверилаца или члан одбора поверилаца да оставку на чланство у том одбору или ако члану одбора поверилаца престане чланство у том одбору, **одбор поверилаца може да кооптира новог члана одбора поверилаца коме мандат траје до првог наредног заседања скупштине поверилаца на којој ће се изабрати нови члан тог одбора.**

Ако се на првом поверилачком рочишту не формирају поверилачки органи, дужност одбора поверилаца врши пет поверилаца, осим лица повезаних са стечајним дужником, у смислу овог закона, чија су појединачна необезбеђена потраживања највећа према прегледу потраживања формираном за потребе гласања на првом поверилачком рочишту.

Ако број стечајних поверилаца није већи од пет, скупштина поверилаца има положај одбора поверилаца, али се гласање у овако формираном одбору врши сразмерно висини потраживања.

Заложни повериоци не могу да бирају и да буду бирани у одбор поверилаца.

Одбор поверилаца:

- 1) даје мишљење стечајном управнику о начину уновчења имовине, уколико се продаја не врши јавним надметањем, и даје сагласност у вези са радњама од изузетног значаја;
- 2) даје мишљење о настављању започетих послова стечајног дужника;
- 3) разматра извештаје стечајног управника о току стечајног поступка и о стању стечајне масе;
- 4) даје сагласност на завршни рачун стечајног дужника;
- 5) прегледа и о свом трошку прибавља фотокопије из целокупне документације;
- 6) извештава скупштину поверилаца о свом раду на захтев скупштине поверилаца;
- 7) врши и друге послове.

Одбор поверилаца има право:

- 1) на подношење писмених примедба стечајном судији на рад стечајног управника, као и на нацрт решења за главну деобу (већ је напоменуто, али да се још једном овде понови: писмене примедбе на рад стечајног управника одбор поверилаца подноси у року од 5 дана од дана сазнања за појединачну радњу, а стечајни судија је дужан да у року од 5 дана од дана пријема примедбе одлучи о тој примедби. Против одлуке стечајног судије донете по примедби одбора поверилаца није дозвољена жалба);
- 2) на подношење жалбе на решења стечајног судије, када је жалба дозвољена (нпр. на решење о банкротству);
- 3) увида у записнике, налазе вештака и друга акта која се налазе у стечајном предмету;
- 4) давања мишљења о признавању оправданих мањкова утврђених приликом инвентарисања;
- 5) предлагања разрешења постојећег стечајног управника и предлагања именовања новог;
- 6) изјашњавања о висини коначне награде стечајном управнику.

Члан одбора поверилаца има право да о свом трошку ангажује једно или више стручних лица која ће извршити анализу послова стечајног дужника пре или током стечајног поступка и анализу предузетих радњи од стране стечајног управника и сачинити извештај који се, без одлагања, доставља осталим члановима одбора поверилаца, стечајном судији, стечајном управнику и АЛСУ.

Одбор поверилаца је дужан да на захтев скупштине поверилаца скупштини поверилаца поднесе писмени извештај о току стечајног поступка и о стању стечајне масе.

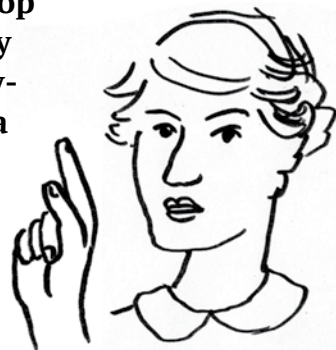
Чланови одбора поверилаца одговарају за штету коју су проузроковали својим радом осталим повериоцима намерно или крајњом непажњом.

Одбор поверилаца је дужан да обавести стечајне повериоце да је нацрт за главну деобу објављен на огласној табли суда, односно да се налази у писарници у одређеној просторији и да се у тај нацрт може извршити увид у року од 15 дана од дана објављивања на огласној табли суда.

Одбор поверилаца такође, као и стечајни управник, може бити предложен у плану реорганизације или у УППР-у, уколико је планирано његово ангажовање.

За шта све је обавезна сагласност Одбора поверилаца?

И за крај, уколико вас колеге изаберу у Одбор поверилаца дајемо вам преглед свих радњи у стечају које стечајни управник или стечајни судија не могу предузети без сагласности Одбора поверилаца. Уколико стечајни управник предузме било коју од ових радњи без сагласности Одбора, или ако не поступи по добијеној сагласности, имате право да предложите судији његово разрешење.

Радње које предузима стечајни управник, а које имају или могу имати значајан утицај или последице на стечајну масу, као што су узмање кредита или зајма, набавка опреме веће вредности, издавање у закуп и друге сличне радње (у даљем тексту: радње од изузетног значаја), могу се предузети уз обавештавање стечајног судије и уз добијање сагласности одбора поверилаца.

Ако се у имовини стечајног дужника нађу готов новац, хартије од вредности или драгоцености, стечајни управник одређује начин њиховог чувања или улагања уз сагласност одбора поверилаца, те ако драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге сличне ствари које се уобичајено продају на берзи или имају тржишну цену, у време продаје немају берзанску односно тржишну цену, могу се продати непосредном погодбом уз сагласност одбора поверилаца.

Стечајни судија може, на предлог стечајног управника и уз сагласност одбора поверилаца, одбити излучни захтев и одредити исплату пуног уговореног износа лизинг накнаде.

Поверилац оспореног потраживања, односно стечајни управник уз сагласност одбора поверилаца, може предложити решавање спорног односа путем медијације, у складу са законом којим се уређује поступак медијације.

Уз сагласност одбора поверилаца стечајни управник може анга-жовати домаћа или страна лица стручна за вршење продаја јавним надметањем ако је предмет продаје уметничко дело, односно други специфичан предмет продаје за који постоји специјализовано тржиште или ако сматра да ће се таквим ангажовањем остварити већа јавност продаје и повољније уновчење.

Ако су трошкови оглашавања несразмерно високи у односу на вредност предмета продаје стечајни управник, уз сагласност одбора поверилаца, може огласити продају на начин другачији, уместо обавезног јавног надметања или јавног прикупљања понуда (уз оглашавање продаје у најмање два високотиражна дневна листа који се дистрибуирају на целој територији Републике Србије и на интернет страни АЛСУ, и то *најкасније 30 дана пре* дана одређеног за јавно надметање или достављање понуда).

Продаја се може извршити и непосредном погодбом, само уколико то одобри Одбор поверилаца.

када стечајни управник сматра да је целисходних продати дужника као правно лице (у целини), стечајни управник је Дужан да на такав начин продаје прибави сагласност Одбора поверилаца.

Уколико предлагач плана реорганизације тражи додатни рок за измену поднетог плана реорганизације, стечајни судија то може одобрити и то за 60 дана, само уколико Одбор поверилаца да своју сагласност.

По пријему решења којима се стечајном управнику изричу мере опомене, јавне опомене и новчане казне, стечајни судија може разрешити стечајног управника или одредити друге мере, укључујући и обавезу добијања посебне сагласности стечајног судије или писаног одобрења одбора поверилаца за све или поједине радње које стечајни управник предузима, ако оцени да самостално поступање стечајног управника може довести до оштећења стечајне масе.

Драги читаоче, ово су била наша искуства и знања о стечају, а сада је на вама да их на најбољи начин искористите и заштитите своја права. Уколико се сретнете са неким новим проблемом за који вам нас Водич не нуди решење, или ако желите да неко своје искуство у стечају поделите са нама и са радницима које стечај тек очекује пишите нам на адресу:
info@uciteljneznalica.org.

Водич кроз стечај је један од резултата пројекта *Правна помоћ радницима и малим акционарима у случајевима политичке злоупотребе правосуђа зарад економских интереса*, који Учитељ незналица и удружење Равноправност из Зрењанина у континуитету реализују од маја 2013. године. У реализацији пројекта учествују самоорганизоване групе радника, малих акционара и радника-поверилаца Југоремедије и Пен фарме из Зрењанина и више београдских предузећа међу којима су Трудбеник, Срболек, Визахем-Рекорд холдинг, Београд филм, ИП Просвета, Технохемија и други. Ове групе су годинама водиле борбу за опстанак својих предузећа и радних места у процесу приватизације. Упркос борбама, у којима су радници и мали акционари показали завидну организацију, доследност и солидарност, већину ових предузећа почетак пројекта је затекао у стечају, или на ивици стечаја, или ту негде.

Пројекат *Правна помоћ* конципиран је тако да једном недељно, сваког понедељка, сви учесници у пројекту – активисти радничких група, адвокати и активисти Учитеља незналице, дискутују о сваком од појединачних предмета и заједнички креирају правце борбе, конкретне правне кораке и јавне активности. Напоредо, на јавним округлим столовима који се одржавају сваког петка, у којима учествује шири круг радника и стручњака различитих профила, расправљамо о различитим политичким питањима радничке ситуације данас, а која намећу проблеми детектовани понедељком. Снимци округлих столова петком, а на њима и одједи дискусија понедељком доступни су на <https://www.youtube.com/user/radnickodrustvo>. Из ове размене међу радницима, активистима, адвокатима и стручњацима, проистекао је *Водич кроз стечај*.

У оквиру исте размене формирана је и радна група која је протеклих девет месеци радила на предлогу новог закона о стечају. Предлог ћемо ускоро представити јавности и покренути дискусију, о којој се можете информисати на сајту <http://www.uciteljneznalica.org/>. Позивамо вас да се укључите у промену оквира за који вам овај *Водич* само помаже да држите главу изнад воде.

Београд, јул 2015.

Учитељ незналица и његови комитети

Водич кроз стечај систематизује радничка и активистичка сазнања о стечају – о току поступка, о правима радника и о могућностима и препрекама да се та права остваре. Објављивање Водича поклапа се са крајем процеса приватизације, који ће се претежно одвијати управо кроз стечај, па је један од наших циљева да помогнемо радницима преосталих субјеката „приватизације кроз стечај“, да не уче искључиво на својим грешкама, у систему у ком се грешка плаћа истekom рока и неповратним губљењем права. Друга група којој се Водич обраћа су радници приватних фирми, било приватизованих, било оних које су основане као приватне. Јер, иако нас либерална пропаганда убеђује у супротно, приватна предузећа нису имуна на пропаст, тако да ће младим радницима који данас траже и налазе запослење у приватном сектору итекако користити искуство самоуких борби против „приватизације кроз стечај“, као и друга знања стечена из радног односа у систему друштвене својине и самоуправљања. Али о томе у неком другом водичу...

UČITELJ
NEZNALICA
I NJEGOVI KOMITETI

